

Anita Przybyszewska-Pietrasiak

Do trzech razy sztuka!
Program nauczania plastyki
w klasach 4-6 szkoły podstawowej

Do trzech razy sztuka!

program nauczania plastyki
w klasach 4-6 szkoły podstawowej

*Kiepski nauczyciel mówi.
Dobry nauczyciel tłumaczy.
Lepszy nauczyciel pokazuje.
Najlepszy nauczyciel inspiruje.
Doni Tamblyn „Śmieję się i
uczę”*

SPIS TREŚCI:

1. Założenia programu.....	3
2. Podstawa programowa przedmiotu PLASTYKA.....	5
3. Procedury osiągania celów – metody i sposoby realizacji programu.....	6
4. Program nauczania plastyki dla II etapu edukacyjnego.....	9
5. Kryteria oceniania i metody sprawdzania osiągnięć uczniów.....	48
6. Ewaluacja programu	53
7. Bibliografia.....	54

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

Program nauczania plastyki dla II etapu edukacyjnego został przygotowany zgodnie z celami i treściami kształcenia określonymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17, zał. 4).

Współczesna edukacja plastyczna powinna uwzględniać europejskie zalecenia dotyczące kompetencji kluczowych, w tym świadomość kulturową rozwijaną podczas lekcji plastyki. Obejmuje ona kształtowanie potrzeby uczestnictwa w życiu kulturalnym, poczucia związku z tradycją narodową i znajomość najważniejszych dzieł stanowiących o dziedzictwie kultury. Współczesność określa się mianem kultury wizualnej i wobec ogromnej ilości bodźców dostarczanych dzieciom i młodzieży, istotne jest kształtowanie postawy wartościującej ich jakość. Ważne jest rozwijanie poczucia piękna poprzez wskazywanie znaczenia estetyki w życiu codziennym.

Istotne jest również wyrażanie siebie poprzez działania twórcze i umiejętność rozumienia sztuki.

Założeniem programu jest ścisła integracja wiedzy z zakresu sztuk plastycznych z twórczą ekspresją ucznia, gdyż charakterystyczne dla kształcenia plastycznego nauczanie przez działanie, jest najbardziej efektywną metodą nauczania.

Program składa się z kilku modułów tematycznych, które w różnorodnych aspektach kształtują w dziecku i młodym człowieku świadomego odbiorcę otaczającej go współczesnej rzeczywistości wizualnej. Dzieje się to poprzez stopniowe wprowadzanie środków wyrazu plastycznego takich jak: linia, faktura, barwa, kompozycja, bryła, światło, przestrzeń w powiązaniu z omówieniem/analizą dzieł o różnych tematach z poszczególnych dziedzin sztuk plastycznych oraz natury i otoczenia ucznia. Stają się twórczą inspiracją dla działań plastycznych uczniów.

Dają im możliwość wykorzystywania w różnorodny sposób poznanego właśnie środka wyrazu plastycznego. Kolejnym modułem jest realizacja działań plastycznych będące szeroko rozumianymi inspiracjami różnymi tekstami kultury, np. sztukami wizualnymi, literaturą, muzyką, filmem. Przekłady różnych tekstów kultury na obraz wizualny skłaniają ucznia do wnikliwego tropienia danego tekstu. Jest to niezwykle istotny element procesu edukacyjnego, wobec pośpiechu, braku refleksji oraz braku umiejętności analizy i syntezy dominującej wśród uczniów.

Zbliżenia na dziedzinie sztuk plastycznych są kolejnym modułem programu. Ich specyfikę uczniowie poznają i analizują poprzez różnorodne ćwiczenia i działania plastyczne inspirowane omówioną dziedziną sztuki.

Najstarsza grupa uczniów czyli jedenasto-/dwunastolatkowie stopniowo wprowadzani są we współczesną rzeczywistość wizualną, opartą w przeważającej większości na sztuce użytkowej - projektowaniu i wykorzystaniu mediów w różnorodnych działaniach artystycznych.

Poszczególnym modułom i zagadnieniom poświęcono określoną liczbę jednostek lekcyjnych i ćwiczeń, dając swobodę wyboru i możliwość dopasowania poszczególnych lekcji do konkretnych warunków: różnych potrzeb uczniów, w tym także uczniów zdolnych i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w danej szkole, różnych metod pracy nauczyciela, a także wyposażenia pracowni szkolnych, materiałów i narzędzi, którymi dysponują uczniowie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Niektóre zagadnienia i tematy lekcji proponowane w niniejszym programie nawiązują do treści zawartych w podstawie programowej z języka polskiego, historii, przyrody, muzyki oraz informatyki. Dotyczą one głównie rozpoznawania, nazywania oraz interpretowania uczuć, emocji, zjawisk przyrodniczych, utworów literackich, muzycznych oraz umiejętności posługiwania się technologią komputerową. Można je realizować we współpracy z nauczycielami tych przedmiotów, np. w formie niewielkich projektów edukacyjnych. Oprócz niewątpliwych korzyści edukacyjnych taki sposób pracy, daje uczniom świadomość integralności zdobywanej wiedzy i umiejętności, na którą kładzie nacisk nowa podstawa programowa.

Nauczyciel plastyki na II etapie edukacji powinien stymulować proces tworzenia, poprzez ukazywanie przy pomocy różnorodnych przykładów: dzieł sztuki, natury, multimediów – wskazywanie znaczenia formy ale i przesłania, idei zawartej w treści sztuk wizualnych.

Wskazane jest zachęcanie uczniów do aktywnego **patrzenia, oglądania i widzenia** oraz rozmowy i dyskusji na temat tego, co widzą.

Należy rozwijać umiejętność wypowiadania się uczniów na temat oglądanych dzieł sztuki i własnych prac plastycznych.

Rozwijanie w uczniach potrzeby przeżyć estetycznych można doskonale rozwijać poprzez aktywne(warsztaty, działania dotyczące oglądanych obiektów) zwiedzanie muzeów, wystaw, oglądanie dzieł architektonicznych, ale także poprzez działania zespołowe np. wspólne organizowanie wystaw prac plastycznych oraz działań i imprez artystycznych w szkole, okolicy, placówkach kultury działających na rzecz dzieci.

Nauczyciel plastyki powinien także przygotowywać uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów. Istotnym elementem współczesnej edukacji wizualnej jest wskazywanie uczniom mediów masowych, w tym internetu jako narzędzi edukacji artystycznej, popularyzacji sztuki. Korzystanie z mediów wymaga ukształtowania świadomości i umiejętności oceny treści oraz form przekazywanych poprzez telewizję i internet. Należy także kształtować wśród uczniów postawę poszanowania prawa do własności intelektualnej w związku z wykorzystywaniem przez nich przekazów medialnych.

Program niniejszy zawiera propozycje realizacji ćwiczeń plastycznych za pomocą aparatów fotograficznych - wystarczające są te w telefonach komórkowych. Ćwiczenia realizowane przy pomocy prostych, darmowych programów graficznych, które są zainstalowane w standardowych pakietach lub można je nieodpłatnie pobrać z sieci internet takie jak edytor grafiki Paint, ArtRage, GIMP Uczniowie znają z lekcji informatyki w szkole podstawowej. Aparat fotograficzny i komputer z oprogramowaniem graficznym są w dzisiejszej rzeczywistości niezbędnym elementem edukacji plastycznej. Zadaniem nauczyciela jest wskazywanie możliwości wykorzystania tych mediów w twórczy sposób.

2. PODSTAWA PROGRAMOWA PRZEDMIOTU PLASTYKA.

II etap edukacyjny: klasy IV – VI

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji – percepcja sztuki.
- II. Tworzenie wypowiedzi – ekspresja przez sztukę.
- III. Analiza i interpretacja tekstów kultury – recepcja sztuki.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

1. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji – percepcja sztuki.

Uczeń:

- 1) określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w swoim środowisku lokalnym i regionalnym, a także uczestniczy w życiu kulturalnym tego środowiska (zna placówki kultury działające na jego rzecz);
- 2) korzysta z przekazów medialnych oraz stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora).

2. Tworzenie wypowiedzi – ekspresja przez sztukę.

Uczeń:

- 1) podejmuje działalność twórczą, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego i innych dziedzin sztuki (fotografika, film) w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki właściwe dla tych dziedzin sztuki);
- 2) realizuje projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu wizerunku i otoczenia człowieka oraz upowszechnianiu kultury w społeczności szkolnej i lokalnej (stosując także narzędzia i wytwory multimedialne).

3. Analiza i interpretacja tekstów kultury – recepcja sztuki.

Uczeń:

- 1) rozróżnia określone dyscypliny w takich dziedzinach jak: architektura, sztuki plastyczne oraz w innych dziedzinach sztuki (fotografika, film) i przekazach medialnych (telewizja, Internet);
- 2) rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury oraz opisuje ich funkcje i cechy charakterystyczne na tle epoki (posługując się podstawowymi terminami i pojęciami właściwymi dla tych dziedzin sztuki).

3. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW - METODY I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Metody nauczania to sposób pracy nauczyciela z uczniami, umożliwiające uczniom opanowanie wiadomości i umiejętności oraz rozwijanie ich zdolności i zainteresowań. Metody nauczania należy dobierać adekwatnie do wieku uczniów, treści nauczania, specyfiki przedmiotu nauczania, środków dydaktycznych, które są do dyspozycji, celów i zadań pracy dydaktycznej i wychowawczej.

Większość z metod stosowanych podczas prowadzenia lekcji w plastyki aktywizuje uczniów, nie pozwalając im na nudę i bierne uczestniczenie w lekcji. Jest to jeden z ulubionych przez uczniów przedmiotów w szkole podstawowej. Wynika to także ze specyfiki przedmiotu, gdzie uczniowie niemal nieustannie są zaangażowani w działanie.

Z badań wynika, że zapamiętujemy:

90% tego, co robimy

50% tego, co oglądamy i słuchamy jednocześnie

40% tego o czym rozmawiamy

20% tego, co oglądamy

10% tego, co usłyszymy.

Te dane wskazują jak ważne jest stosowanie metod aktywizujących uczniów i motywowanie ich do twórczego działania podczas lekcji.

Edukacja plastyczna w szkole podstawowej zgodnie z opinią Ireny Wojnar powinna wychowywać młodych ludzi **do** sztuki czyli czynić wrażliwymi na zjawiska estetyczne. Najważniejszą, rozwijaną w trakcie całej edukacji plastycznej, z nadzieją na kontynuację w dorosłym życiu, jest świadomość kulturowa, potrzeba bezpośredniego kontaktu ze sztuką. Aby ją rozwijać należy stosować metody nauczania, które skutkują w przyszłości świadomym i aktywnym uczestnictwem w kulturze. Oglądanie, analizowanie dzieł architektonicznych, rzeźbiarskich, malarskich, fotografii i innych, świadome odwiedzanie muzeów i galerii sztuki, powinno być przeżyciem sprawiającym dziecku, młodemu człowiekowi, a później osobie dorosłej przyjemność. Aby kontakt ze sztuką był naturalną potrzebą człowieka, należy podczas całej edukacji plastycznej uczyć dzieci jej rozumienia, zapoznając je z językiem, którym operują sztuki wizualne, tradycyjnymi oraz nowymi dziedzinami sztuki oraz wskazując zastosowanie mediów w sztuce. Jedną z metod jest tu analizowanie formy i treści dzieł sztuki podczas, na przykład, bezpośredniego z nimi kontaktu. Zdecydowanie efektywniej wówczas można kształtować umiejętności opisywania dzieł sztuki, gdyż emocje wywołane bezpośrednim kontaktem z dziełem pobudzają do wnikliwego jego analizowania. Wychowanie **przez** sztukę według Ireny Wojnar kształtuje całą osobowość człowieka, co powinno być celem edukacji artystycznej na wszystkich etapach kształcenia.

Percepcja i recepcja sztuki – metody rozwijające umiejętności odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji oraz analizy i interpretacji tekstów kultury:

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- ukierunkowana rozmowa nauczająca połączona z pokazem materiału wizualnego, ilustracyjnego,
- wspólna oraz indywidualna analiza otaczającej rzeczywistości wizualnej, natury, prac plastycznych, dzieł sztuki,
- wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnej podczas lekcji: materiały dydaktyczne wydawnictw na płytach cd, korzystanie z informacji, materiałów wizualnych dostępnych w Internecie: scenariusze lekcji, prezentacje multimedialne o sztuce, filmy,
- zwiedzanie okolicznych zabytków w najbliższej okolicy,
- odwiedzanie muzeów, galerii, wystaw, także tych w sieci internet,
- oglądanie filmów związanych ze sztuką ,
- praca z podręcznikiem: materiał ilustracyjny, tekst,
- notatki w różnorodnych formach: rysunki wraz z ich opisami, schematy, mapy myśli, itp.
- multimedialne gry i quizy o sztuce dostępne na stronach internetowych muzeów,
- plastyczne konkursy tematyczne,
- klasowe i szkolne wystawy prac uczniów.

Niemniej ważna jest twórcza ekspresja . Jedna z największych potrzeb dziecka w tym okresie – to odnalezienie siebie samego, swoich uczuć, emocji, zdanie sobie sprawy z własnych możliwości i rozwijanie swoich kontaktów z grupą rówieśniczą. Odkrycie własnego, osobistego stosunku do otoczenia. Lekcje plastyki powinny przyczyniać się do rozwoju indywidualnej ekspresji i myślenia twórczego. Pozytywne przeżycia jakich dzieci doświadczają podczas tworzenia, dopingują do działania oraz zachęcają do twórczych poszukiwań i rozwiązań. Podczas działań

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

plastycznych dzieci niejednokrotnie muszą współpracować ze sobą, uczą się wyrozumiałości dla innych. Lekcje plastyki zatem rozwijają wyobraźnię, pobudzają fantazję, uczą zachowań społecznych. Są także znakomitą terapią dla dzieci nadpobudliwych, które mają możliwość rozładowania napięcia emocjonalnego. Dzieci nieśmiałe zyskują często poczucie własnej wartości, pewność siebie, przełamują barierę niepewności i strachu.

Ekspresja przez sztukę - metody rozwijające umiejętności tworzenia wypowiedzi plastycznej :

- ćwiczenia plastyczne kształtujące i rozwijające umiejętność obserwacji wykonywane za pomocą różnorodnych technik i narzędzi,
- zadania i projekty rozwijające twórcze myślenie oraz myślenie metaforyczne,
- ćwiczenia ilustracyjne inspirowane innymi tekstami kultury: tekstami literackimi, sztukami teatralnymi, filmem, muzyką,
- tworzenie i konstruowanie form przestrzennych: makiety, rzeźby, formy przestrzenne z różnorodnych materiałów,
- projekty sztuki użytkowej wykonywane przy pomocy graficznych programów komputerowych,
- wykonywanie fotografii,
- wykorzystanie własnych fotografii w pracach projektowych, plastycznych,
- wykonanie filmu przy pomocy funkcji w telefonie komórkowym
- wystawy prac plastycznych,
- ćwiczenia i zadania wykonywane w plenerze.

4. Program nauczania plastyki dla II etapu edukacyjnego

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji – percepcja sztuki.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- II. Tworzenie wypowiedzi – ekspresja przez sztukę.
 III. Analiza i interpretacja tekstów kultury – recepcja sztuki.

L. p	Temat Cele kształcenia - wymagania ogólne	Treści	Cele kształcenia i wychowania Planowane osiągnięcia uczniów Po lekcji uczeń:	Środki dydaktyczne wykorzystywane podczas lekcji	Wymagania szczegółowe podstawy programowe
KLASA 4					
1	ROZEJRZYJ SIĘ! SZTUKA JEST WOKÓŁ NAS I, II, III	Wprowadzenie na podstawie oglądanej natury i omawianych dzieł: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, uczuć i emocji, - natura jako inspiracja do tworzenia sztuki, - podział na sztukę przedstawiającą i nieprzedstawiającą (abstrakcyjną),	- potrafi powiedzieć jakie treści można przekazać za pomocą sztuki, - wie, że za pomocą sztuki można wyrazić różne emocje i uczucia, - posiada świadomość, że natura może stanowić inspirację do tworzenia sztuki, - rozróżnia dzieła sztuki przedstawiającej i nieprzedstawiającej (abstrakcyjnej), - analizuje dzieła sztuki i natury,	1.Tablica <i>Ustalony porządek w sztuce (portal Scholaris.pl)</i> 2.Reprodukcje dzieł poszczególnych dziedzin sztuki, zabytki w okolicy. Dzieła, w tym rzeźba, fotografia, film pokazujące naturę i ludzkie emocje. 3.Tablica wyjaśniająca podział sztuki na: sztukę przedstawiającą i nieprzedstawiającą. (portal Scholaris. pl)	1.1 1.2 3.1
2	Ptaka praca malarska	Utrwalenie pojęcia: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych	- posiada świadomość, że natura może stanowić inspirację do tworzenia sztuki,	Fotografie ptaków. Reprodukcje dzieł (obrazy, rysunki)	2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	I, II	treści, - natura jako inspiracja do tworzenia sztuki,	- wykonuje pracę plastyczną inspirując się naturą,	pokazujących ptaki, np. J. Chełmońskiego.	
3	Radość i smutek portret fotograficzny pokazujący uczucia I, II	Utrwalenie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - sztuka jako element wyrażania uczuć i emocji,	- potrafi powiedzieć jakie treści można przekazać za pomocą sztuki, -przedstawia poprzez sztukę różne emocje i uczucia,	Aparat fotograficzny także w telefonie komórkowym. Reprodukcje dzieł sztuki pokazujące różne emocje. Zdjęcia twarzy.	1.2 2.1
4	CO MOŻNA PRZEDSTAWIAĆ CZYLI TEMATY W SZTUCE I, II, III	Wprowadzenie na podstawie oglądanej natury i omawianych dzieł: - tematy w sztuce: portret, pejzaż, martwa natura, scena rodzajowa, scena religijna, historyczna, Utrwalenie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - sztuka jako element wyrażania uczuć i emocji,	-rozpoznaje w dziełach sztuki najbardziej popularne tematy : portret, pejzaż, martwa natura, scena rodzajowa, scena religijna, historyczna, - potrafi powiedzieć jakie treści można przekazać poprzez sztukę, -uświadamia sobie jak sztuka wpływa na człowieka, -wie, że za pomocą sztuki można wyrazić różne emocje i uczucia, -analizuje dzieła sztuki i natury,	Prezentacja multimedialna <i>Tematy w malarstwie</i> (portal Scholaris.pl) Tablica <i>Tematyka obrazów</i> (portal Scholaris.pl) Tablica pokazująca sztukę religijną <i>Forma dzieł średniowiecznych</i> (portal Scholaris.pl) Reprodukcje dzieł sztuki – różne tematy.	1.1 1.2 3.1
5	Drzewa, które zamieniają się w... kolorowe chmury	Utrwalenie pojęć: - pejzaż jako temat w sztuce, - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych	- rozpoznaje pejzaż jako temat w dziełach sztuki, - potrafi powiedzieć jakie treści można przekazać poprzez sztukę,	Zdjęcia drzew. Reprodukcje dzieł sztuki przedstawiające pejzaże, drzewa, niebo	2.1 3.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	suche pastele I, II, III	treści - natura jako inspiracja do tworzenia sztuki,	-uświadamia sobie jak sztuka wpływa na człowieka, -analizuje dzieła sztuki i natury, -wykonuje zadanie plastyczne przedstawiając pejzaż,	np. P. Klee <i>Drzewo</i> Vincent van Gogh <i>Gwiaździsta noc</i> (portal Scholaris.pl)	
6	Naczynia na stole wyklejanka wykonana z naczyń wyciętych z gazet I, II, III	Utrwalenie pojęć: - martwa natura jako temat w sztuce, - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - natura jako inspiracja do tworzenia sztuki,	- rozpoznaje martwą naturę jako temat w dziełach sztuki, - potrafi powiedzieć jakie treści można przekazać poprzez sztukę, -uświadamia sobie jak sztuka wpływa na człowieka, -analizuje dzieła sztuki i natury, -wykonuje zadanie plastyczne przedstawiając martwą naturę,	Reprodukcje dzieł sztuki przedstawiające martwe natury: www.historiasztuki.com.pl	2.1 3.1
7	Portret płaskorzeźba z plasteliny na papierze I, II, III	Utrwalenie pojęć: - portret jako temat w sztuce, - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - sztuka jako element wyrażania uczuć i emocji, - natura jako inspiracja do tworzenia sztuki,	- rozpoznaje portret jako temat w dziełach sztuki, - potrafi powiedzieć jakie treści można przekazać poprzez sztukę, -uświadamia sobie jak sztuka wpływa na człowieka, -wie, że za pomocą sztuki można wyrazić różne emocje i uczucia, -analizuje dzieła sztuki i natury, -wykonuje zadanie plastyczne przedstawiając portret,	Prezentacja multimedialna Wizerunek człowieka – portrety (portal Scholaris.pl). Reprodukcje dzieł sztuki: rzeźby, obrazy, rysunki, fotografie przedstawiające portrety	2.1 3.1
8	Szkoła tańca	Utrwalenie pojęć: - scena rodzajowa jako temat w	- rozpoznaje scenę rodzajową jako temat w dziełach sztuki,	Prezentacja multimedialna	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	rysunek dowolną techniką lub rysunek w programie komputerowym np. ArtRage, Paint I, II, III	sztuce, - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - sztuka jako element wyrażania uczuć i emocji,	- potrafi powiedzieć jakie treści można przekazać poprzez sztukę, - uświadamia sobie jak sztuka wpływa na człowieka, - wie, że za pomocą sztuki można wyrazić różne emocje i uczucia, - analizuje dzieła sztuki i natury, - wykonuje zadanie plastyczne przedstawiając scenę rodzajową,	<i>Wizerunek człowieka</i> – sceny rodzajowe (portal Scholaris.pl). Reprodukcje dzieł sztuki: rzeźby, obrazy, rysunki, fotografie przedstawiające sceny rodzajowe, w tym <i>Tancerki</i> E. Degasa,	3.1
9	PLASTYCZNY ALFABET OPOWIEŚĆ O LINIACH I, III	Wprowadzenie na podstawie oglądanej natury i omawianych dzieł: - pojęcia kreski, linii, konturu, - rodzaje kreski, które można uzyskać stosując różne narzędzia, techniki rysunkowe, - rodzaje kresek, za pomocą, których można pokazać określony temat, - pojęcie <i>szkic rysunkowy</i>, - rysunek jak dzieło sztuki, - komputerowe programy graficzne wykorzystujące narzędzia rysunkowe. Utrwalenie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści,	- określa funkcje kreski i konturu w rysunku, - zna i używa różnych rodzajów kresek, które można uzyskać stosując poszczególne narzędzia rysunkowe, - zna i używa różnych rodzajów kresek, za pomocą, których można pokazać określony temat, - potrafi zdefiniować i wykonać szkic rysunkowy, - kwalifikuje rysunek jako samodzielne dzieło sztuki, - analizuje dzieła sztuki i dzieła natury dostrzegając w nich linie, kreski, kontur,	<i>Tablica z nazwami narzędzi do rysowania.</i> (portal Scholaris.pl) Tablica Co można narysować za pomocą kreski? (portal Scholaris.pl) Rysunki wykonane różnymi narzędziami ze zbiorów nauczyciela. Reprodukcje rysunków prehistorycznych, rysunków wielkich artystów: renesans, barok, klasycyzm, secesja, XX wiek., polskich rysowników: S. Wyspiański,	1.2 3.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		- sztuka jako element wyrażania uczuć i emocji,		T.Kulisiewicz , itp	
10	Robot z odległej planety rysunek pisakami różnej grubości I, II	Utrwalanie pojęć : - pojęcia kreski, linii, konturu, - rodzaje kreski, które można uzyskać stosując różne narzędzia, techniki rysunkowe, - szkic rysunkowy	- zna i używa różnych rodzajów kresek, które można uzyskać stosując poszczególne narzędzia rysunkowe, - potrafi zdefiniować i wykonać szkic rysunkowy, - tworzy ćwiczenia plastyczne wykorzystując wiedzę o linii, kreskach,	Kadry z filmów: „Gwiezdne wojny”, „WALL.E” oraz inne fotografie robotów. J. polski- lektura St. Lem <i>Bajki robotów</i> ;	1.2 2.1
11	Wąż, miś, motylek napisy wykonane pastelami olejnymi oddające charakterystyczne cechy zwierząt I, II	Utrwalanie pojęć: -pojęcia kreski, linii, konturu, - rodzaje kreski, które można uzyskać stosując różne narzędzia i techniki rysunkowe, - rodzaje kresek, za pomocą których można pokazać określony temat, - natura jako inspiracja do tworzenia sztuki	- zna i używa różnych rodzajów kresek, które można uzyskać stosując poszczególne narzędzia rysunkowe, -analizuje wytwory natury, - zna i używa różnych rodzajów kresek, którymi można pokazać znaczenie słów,	Fotografie przedstawiające węże, motyle, miś – przytulanka.	1.2 2.1
12	Zwierzowiec rysunek z wyobraźni pastelami olejnymi lub w edytorze grafiki Paint, łączący cechy różnych zwierząt w jednym. I, II	Utrwalanie pojęć : -pojęcia kreski, linii, konturu, - rodzaje kreski, które można uzyskać stosując różne narzędzia i techniki rysunkowe, - rodzaje kresek, za pomocą których można pokazać określony temat,	- zna i używa różnych rodzajów kresek, które można uzyskać stosując poszczególne narzędzia rysunkowe, - potrafi zdefiniować i wykonać szkic rysunkowy, -analizuje wytwory natury, - wykonuje ćwiczenie plastyczne stosując komputerowe programy	Fotografie przedstawiające różne zwierzęta: ssaki, ptaki, owady, ryby, gady, płazy.	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		- szkic rysunkowy, - komputerowe programy graficzne wykorzystujące narzędzia rysunkowe.	graficzne, wykorzystujące narzędzia rysunkowe		
13	<i>PLASTYCZNY ALFABET</i> POWIERZCHNIE I FAKTURY I, III	Wprowadzenie na podstawie oglądanej natury i omawianych dzieł: - pojęcie powierzchnia a faktura, - faktury występujące w naturze, - pojęcie faktury w sztuce, - frotaż, - pojęcie faktury/ tekstury w komputerowych programach graficznych Utrwalenie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - sztuka jako element wyrażania uczuć i emocji,	- omawia faktury występujące w naturze, - wskazuje faktury w oglądanych dziełach sztuki z zakresu architektury, rzeźby i sposoby przedstawiania powierzchni przedmiotów w malarstwie, rysunku, grafice, - potrafi rysować wykorzystując sposoby operowania kreską, konieczne do tworzenia różnych faktur,	Elementy natury o różnych fakturach: pióra, skorupy orzechów, jajek, futro, kora drzewa powierzchnia liścia, skórka owoców, warzyw itp. Reprodukcje dzieł sztuki: dzieła architektoniczne, rzeźbiarskie o różnych fakturach - zdjęcie podwórza secesyjnej kamienicy Casa Milá (La Pedrera) w Barcelonie (portal Scholaris.pl)	1.1 1.2 3.1
14	Miękkie- szorstkie gładkie – chropowate fotografie różnych powierzchni. I, II	Utrwalenie pojęć: -pojęcie powierzchnia a faktura, - faktury występujące w naturze, - natura jako inspiracja do tworzenia sztuki,	- omawia powierzchnie przedmiotów występujące w naturze, -wykonuje fotografie pokazujące różne powierzchnie występujące w naturze,	Elementy natury o różnych fakturach. Fotografie artystów fotografików (www.historiasztuki.com.pl)przedstawiające powierzchnie w	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

				naturze.	
15	Liściak frotaż wykonany kredkami ołówkowymi I, II	Utrwalenie pojęć: - pojęcie powierzchnia a faktura, - faktury w naturze, - frotaż, - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści,	-umie wykonać frotaż czyli odbitkę powierzchni - potrafi rysować wykorzystując sposoby operowania kreską, konieczne do tworzenia różnych faktur,	Zasuszone liście, ewentualnie drobne monety	1.2 2.1
16	Woda - Futro – Drewno- Kamień napisy oddające charakter powierzchni I, II	Utrwalenie pojęć: - pojęcie powierzchnia a faktura, - faktury występujące w naturze, - pojęcie faktury/ tekstury w komputerowych programach graficznych - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści,	- omawia faktury występujące w naturze, -analizuje wytwory natury, - stosuje funkcję tekstura z programów komputerowych we własnej pracy plastycznej,	Wskazany komputer z programem graficznym(funkcja tekstura). Darmowe, proste programy graficzne do pobrania z internetu: ArtRage lub edytor grafiki Paint w pakiecie Windows.	1.2 2.1
17	PLASTYCZNY ALFABET OPOWIEŚĆ O BARWACH I, III	Wprowadzenie na podstawie oglądanej natury i omawianych dzieł: -barwy podstawowe, - barwy pochodne, - barwy tęczy, -temperatura barw: barwy ciepłe, barwy zimne, - barwy kontrastowe, - barwy dopełniające,	- wymienia barwy podstawowe, - tworzy barwy pochodne mieszając ze sobą barwy podstawowe, - potrafi wymienić pary barw kontrastowych, - zna barwy tęczy, - określa temperaturę barw: barwy ciepłe, barwy zimne, - wie jak powstają barwy dopełniające i złamane	Ekran interaktywny wprowadzający i utrwalający informacje dotyczące barw podstawowych i pochodnych(portal Scholaris.pl) Tablica <i>Świat barw</i> (portal Scholaris.pl) Tablica <u>Barwy czyste i</u>	1.1 1.2 3.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		-barwy złamane - wpływ barw na samopoczucie, - komputerowe programy wykorzystujące narzędzia malarskie, Utrwalenie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - sztuka jako element wyrażania uczuć i emocji,	- analizuje dzieła sztuki i dzieła natury dostrzegając w nich różne barwy,	złamane (portal Scholaris.pl) Reprodukcje obrazów, na których widać barwy podstawowe i pochodne: obrazy malarzy fowistów Barwy ciepłe: V van Gogh <i>Słoneczniki</i> , zimne C. Moneta <i>Nenufary</i> , Zestawienia barw kontrastowych w obrazach	
18	Ognista wieża forma przestrzenna wykonana z kartonu po soku i pomalowana farbami (barwy ciepłe) I, II	Utrwalenie pojęć: -temperatura barw: barwy ciepłe, - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - natura jako inspiracja do tworzenia sztuki,	- określa temperaturę barw: barwy ciepłe, barwy zimne, -analizuje dzieła sztuki i natury, - wykonuje formy przestrzenne wykorzystując wiedzę o barwach,	Reprodukcje przedstawiające wieże np. Wieża Einsteina w Poczdamie w Niemczech, <i>Wieża Eiffla</i> . Zdjęcia ognia.	1.2 2.1
19	Zimowe motyle kolaż z różnych papierów, folii, tkanin, koronek, włóczek itp (barwy zimne) I, II	Utrwalenie pojęć: -temperatura barw: barwy zimne, - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - natura jako inspiracja do tworzenia sztuki,	- określa temperaturę barw: barwy ciepłe, barwy zimne, -analizuje wytwory natury, - wykonuje ćwiczenia plastyczne wykorzystując wiedzę o barwach,	Zdjęcia różnych motyli.	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

20	Maszyna do robienia tęczy pastele olejne I, II	Utrwalenie pojęć: -barwy tęczy - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - natura jako inspiracja do tworzenia sztuki,	- zna barwy tęczy , -analizuje wytwory natury - wykonuje ćwiczenia plastyczne wykorzystując wiedzę o barwach,	Zdjęcia różnych gatunków ryb i zdjęcia tęczy.	1.2 2.1
21	Martwa natura fotografia pokazująca układ przedmiotów w barwach kontrastowych I, II	Utrwalanie pojęć: - barwy podstawowe - barwy pochodne - barwy kontrastowe - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści,	- wymienia barwy podstawowe, - wie w jaki sposób powstają barwy pochodne, - potrafi wymienić pary barw kontrastowych, - wykonuje fotografię przedstawiając przedmioty w barwach kontrastowych,	Aparat fotograficzny, także w telefonie komórkowym. Przedmioty w barwach żółtych, niebieskich, czerwonych, zielonych, pomarańczowych, fioletowych.	1.2 2.1
22	Projekt kolorystyczny pokoju zdjęcie pokoju pomalowane przy pomocy tradycyjnych narzędzi plastycznych lub narzędzi programu komputerowego np. GIMP, ArtRage I, II	Utrwalanie pojęć: -barwy podstawowe, - barwy pochodne, - barwy tęczy, -temperatura barw: barwy ciepłe, barwy zimne, - barwy kontrastowe, - barwy dopełniające, - wpływ barw na samopoczucie, - komputerowe programy graficzne wykorzystujące narzędzia malarskie - sztuka jako czynnik rozwoju	- wymienia barwy podstawowe, - wie w jaki sposób powstają barwy pochodne, - potrafi wymienić pary barw kontrastowych, - zna barwy tęczy, - określa temperaturę barw: barwy ciepłe, barwy zimne, - wie jak powstają barwy dopełniające, - wykonuje ćwiczenie stosując fotografię, komputerowe programy graficzne	Projekty wnętrz z katalogów i pism poświęconych architekturze wnętrz oraz internet	1.2 2.1 2.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		człowieka, wyrażania różnych treści, uczuć, emocji			
23	<i>PLASTYCZNY ALFABET</i> OPOWIEŚĆ O ŚWIETLE I, III	Wprowadzenie na podstawie oglądanej natury i omawianych dzieł: - walor, plamy walorowe w obrębie danej barwy, - światło a barwy, - rola światła w dziele sztuki, - naturalne i sztuczne źródła światła, -witraż, Utrwalenie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - sztuka jako element wyrażania uczuć i emocji,	- potrafi wytłumaczyć co to jest walor - wie, że światło wpływa na barwy, - omawia światło i jego rolę w oglądanym dziele sztuki, - wymienia naturalne i sztuczne źródła światła, - określa witraż jako obraz, gdzie światło ma duży wpływ na barwę, - analizuje dzieła sztuki i dzieła natury dostrzegając w nich światło i jego wpływ na wygląd dzieł,	Reprodukcje dzieł malarskich, rysunków, grafik omówienie z uwzględnieniem waloru, światła, wpływu światła na barwy: dzieł artystów renesansowych, barokowych, malarstwo XIX w. , zwłaszcza impresjonizm. Prezentacja multimedialna <i>Holandia i jej sztuka w XVII w.</i> (portal Scholaris)	1.1 1.2 3.1
24	Pejzaż nieba wschód słońca zachód słońca, zorza polarna (do wyboru) praca wykonana suchymi pastelami. I, II	Utrwalanie pojęć: - światło a barwy, - naturalne i sztuczne źródła światła, - natura jako inspiracja do tworzenia sztuki, - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści,	- omawia światło i jego rolę w oglądanym dziele sztuki, - wymienia naturalne i sztuczne źródła światła, - analizuje wytwory natury - wykonuje pracę plastyczną przedstawiając zorzę polarną,	Zdjęcia nieba o wschodzie, zachodzie słońca; zdjęcia nieba rozświetlonego zorzą polarną.	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

25	Witraż wykonany z czarnego brystolu i kolorowych bibulek I, II	Utrwalanie pojęć -witraż, - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści,	- określa witraż jako obraz, gdzie światło ma duży wpływ na barwę, -analizuje dzieła sztuki i natury, -wykonuje witraż,	Reprodukcje przedstawiające różne witraże: J.Mehoffera S.Wyspiańskiego, w katedrach gotyckich.	1.2 2.1
26	Zdjęcie oświetlonego punktowo - przez lampkę- przedmiotu I, II	Utrwalanie pojęć: - walor, plamy walorowe - światło a barwy, - rola światła w dziele sztuki, - naturalne i sztuczne źródła światła,	- potrafi wytłumaczyć co to jest walor - wie, że światło wpływa na barwy, - wymienia naturalne i sztuczne źródła światła, - wykonuje fotografie, omawia światło i jego rolę	Reprodukcje obrazów hiperrealistycznych np. R. Goings, L. Ventrone zdjęcia I. Cunningham www.historiasztuki.co m.pl	1.2 2.1
27	Światłocień na jabłku Wykonany tradycyjnymi narzędziami lub narzędziami programu komputerowego ArtRage, GIMP na zdjęciu jabłka I, II	Utrwalanie pojęć - walor, plamy walorowe - światło a barwy, - rola światła w dziele sztuki, - naturalne i sztuczne źródła światła, - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści,	- potrafi wytłumaczyć co to jest walor - wie, że światło wpływa na barwy, -analizuje dzieła sztuki i natury, - wykonuje ćwiczenie przy pomocy narzędzi komputerowych programów graficznych, omawia światło i jego rolę	Komputer z programem graficznym ArtRage do pobrania z internetu. Zdjęcia jabłek. Reprodukcje obrazów przedstawiających martwe natury	1.2 2.1
28	Plener rysunkowy	Utrwalanie pojęć: - pojęcia kreski, linii, konturu,	- zna i używa różnych rodzajów kresek, które można uzyskać stosując	Plener – drzewa w naturze	2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	Szkice wybranego drzewa wykonane ołówkiem/ węglem pastelami II	- rodzaje kreski, które można uzyskać stosując różne narzędzia, techniki rysunkowe, - rodzaje kresek, za pomocą, których można pokazać określony temat, - pojęcie <i>szkic rysunkowy</i> - natura inspiracją do tworzenia sztuki,	poszczególne narzędzia rysunkowe, - analizuje wytwory natury, - zna i używa różnych rodzajów kresek, za pomocą, których można pokazać określony temat, - wykonuje szkice rysunkowe,		
29	SZTUKA LUDOWA I, III	Wprowadzenie na podstawie omawianych dzieł: - pojęcia <i>sztuka ludowa</i>; - wytwory polskiej sztuki ludowej w tym: rzeźba, wycinanka, malarstwo, garncarstwo, tkactwo, - miejsca przechowywania dzieł sztuki ludowej powstałych w przeszłości: skansen, muzeum etnograficzne, izby regionalne,	- definiuje pojęcie <i>sztuka ludowa</i>, - potrafi rozpoznać dzieło sztuki ludowej; - wymienia i rozpoznaje wytwory polskiej sztuki ludowej w tym: rzeźbę, wycinankę, malarstwo, garncarstwo, tkactwo - zna miejsca przechowywania dzieł sztuki ludowej powstałych w przeszłości: skansen, muzeum etnograficzne, izba regionalna	Prezentacja multimedialna <i>Elementy sztuki ludowej</i> przedstawiająca wytwory sztuki ludowej z różnych regionów Polski, w tym: rzeźbę, wycinankę, malarstwo obrzędowe, garncarstwo, tkactwo (portal Scholaris.pl)	1.1 2.2 3.1 3.2
30	Wizyta w izbie regionalnej lub skansenie lub muzeum etnograficznym. I, III	Utrwalanie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - miejsca spotkań ze sztuką: muzea, galerie, domy kultury, pracownie artystów, kościoły,	- uświadamia sobie jak sztuka wpływa na człowieka, - wymienia miejsca, w których można zobaczyć dzieła sztuki i samemu stworzyć pracę plastyczną (warsztaty w muzeach, domach kultury, pracowniach artystów)	<i>Sztuka ludowa oraz jej twórcy w naszym regionie</i> Scenariusz lekcji plastyki w Regionalnej Izbie Pamięci z wykorzystaniem	1.1 3.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		obiekty architektoniczne, rzeźby, parki, ulice, Internet - pojęcie <i>sztuka ludowa</i>; -wytwory polskiej sztuki ludowej w tym: rzeźba, wycinanka, malarstwo, garncarstwo, tkactwo - miejsca przechowywania dzieł sztuki ludowej powstałych w przeszłości: skansen, muzeum etnograficzne, izby regionalne,	- definiuje pojęcie <i>sztuka ludowa</i>, - potrafi rozpoznać dzieło sztuki ludowej; - wymienia i rozpoznaje wytwory polskiej sztuki ludowej w tym: rzeźbę, wycinankę, malarstwo, garncarstwo, tkactwo - zna miejsca przechowywania dzieł sztuki ludowej powstałych w przeszłości: skansen, muzeum etnograficzne, izby regionalne,	metody problemowej, polegającej na analizowaniu materiału źródłowego (portal Scholaris.pl)	
31	Projekt znaczka/przypinki z motywami polskiej sztuki ludowej, technika dowolna I, II	Utrwalenie pojęć: - pojęcie <i>sztuka ludowa</i>; -wytwory polskiej sztuki ludowej w tym: rzeźba, wycinanka, obrzędowe, garncarstwo, tkactwo	- definiuje pojęcie <i>sztuka ludowa</i>, - potrafi rozpoznać dzieło sztuki ludowej; - wymienia i rozpoznaje wytwory polskiej sztuki ludowej w tym: rzeźbę, wycinankę, malarstwo , garncarstwo, tkactwo - wykonuje projekt znaczka/przypinki motywami polskiej sztuki ludowej,	<i>Sala sztuki ludowej</i> Przykłady uczniowskiej twórczości plastycznej inspirowanej sztuką ludową (portal Scholaris.pl) oraz wskazówki dla nauczycieli plastyki dotyczące sztuki ludowej (portal Scholaris.pl)	1.1 2.1 2.2
KLASA 5					
32	PLASTYCZNY	Wprowadzenie na podstawie oglądania natury i omawianych	- wie, że bryła jest formą posiadającą trzy wymiary : wysokość, szerokość i	Przykłady przedmiotów o	1.1 1.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	<i>ALFABET</i> OPOWIEŚĆ O KSZTAŁTACH I BRYŁACH <i>I, III</i>	dziel: - pojęcie kształtu przedmiotów - pojęcie bryły jako formy posiadającej trzy wymiary – wysokość, szerokość i głębokość - bryły w naturze, - architektura i rzeźba jako dzieła sztuki mające trzy wymiary, - sposoby pokazania kształtu przedmiotu i bryły na płaszczyźnie: linia, walor, światłocień, Utrwalenie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, uczuć i emocji	głębokość - wskazuje bryły wokół siebie, - wymienia architekturę, rzeźbę jako dzieła sztuki mające trzy wymiary, - analizuje dzieła sztuki i natury, - zna sposoby pokazania bryły na płaszczyźnie: linia, walor, światłocień,	różnych kształtach i przykłady brył z otoczenia ucznia. Reprodukcje przedstawiające dzieła architektoniczne i rzeźbiarskie Zdjęcie przedstawiające Casa Batlló projektu Antonio Gaudiego w Barcelonie - artystyczne kominy (portal Scholaris.pl)	3.1
33	Walec/kubek Rysunek ołówkiem pokazujący bryłę <i>I, II</i>	Utrwalenie pojęć: - pojęcie bryły jako formy posiadającej trzy wymiary – wysokość, szerokość i głębokość- - sposoby pokazania bryły na płaszczyźnie: linia, walor, światłocień,	- wie, że bryła jest formą posiadającą trzy wymiary : wysokość, szerokość i głębokość - wskazuje bryły wokół siebie, - wykonuje rysunek pokazując bryłę na płaszczyźnie za pomocą linii, waloru, światłocienia,	Walec, kubki ceramiczne różnej wielkości i kształtu	1.2 2.1
34	Maska malowana masa papierowa, solna <i>I, II</i>	Utrwalenie pojęć - pojęcie bryły jako formy posiadającej trzy wymiary: wysokość, szerokość i głębokość	- wie, że bryła jest formą posiadającą trzy wymiary: wysokość, szerokość i głębokość, - wymienia architekturę, rzeźbę jako	Oryginalne maski i fotografie przedstawiające maski wykonywane	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

			dzieła sztuki mające trzy wymiary, - wykonuje maskę jako formę przestrzenną (bryłę)	i używane przez ludzi różnych kultur	
35	<i>PLASTYCZNY ALFABET</i> OPOWIEŚĆ O KOMPOZYCJACH I, III	Wprowadzenie na podstawie oglądania natury i omawianych dzieł: - pojęcie kompozycji jako sposobu rozmieszczenia elementów na płaszczyźnie: linie, plamy barwne, w przestrzeni: bryły, obiekty, - kompozycja statyczna i dynamiczna, - kompozycja zamknięta i otwarta, - kompozycja rytmiczna, -kompozycja symetryczna i asymetryczna, Utrwalenie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - sztuka jako element wyrażania uczuć i emocji,	- wie, że kompozycja to sposób rozmieszczenia elementów na płaszczyźnie: linie, plamy barwne, w przestrzeni: bryły, obiekty, - odnajduje w dziełach sztuki i we własnym otoczeniu oraz definiuje kompozycje zamknięte i otwarte, statyczne ,dynamiczne, rytmiczne, symetryczne, asymetryczne, -analizuje dzieła sztuki i dzieła natury odnajdując w nich różne rodzaje kompozycji,	<i>Kompozycja obrazu (portal Scholaris.pl)</i> <i>Forma - kształt - kompozycja - tablica 1 i 2 (portal Scholaris.pl)</i> Zdjęcie przedstawiające wyjście na taras kamienicy Casa Batlló w Barcelonie jako przykład kompozycji symetrycznej w architekturze (portal Scholaris.pl) Reprodukcje dzieł sztuki pokazujące różne rodzaje kompozycji	1.1 1.2 3.1
36	Ubrania rozwieszone na sznurach	Utrwalenie pojęć: - pojęcie kompozycji jako sposobu rozmieszczenia	- wie, że kompozycja to sposób rozmieszczenia elementów na płaszczyźnie: linie, plamy barwne, w	Przedstawienie kompozycji otwartych w sztuce, np.	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	kompozycja otwarta wykonana z kolorowego papieru I, II	elementów na płaszczyźnie: linie, plamy barwne, w przestrzeni: bryły, obiekty, - kompozycja otwarta.	przestrzeni: bryły, obiekty, - odnajduje w dziełach sztuki i we własnym otoczeniu kompozycje otwarte, - tworzy pracę plastyczną wykorzystując wiedzę o kompozycji otwartej	P.Breuguel <i>Ślepcy</i> , D.Parish <i>Motocykl</i>	
37	Stonoga kompozycja rytmiczna: odbijanie za pomocą stempli z przekrojonych pomarańczy, ziemniaków, jabłek, cebuli pomalowanych farbami plakatowymi I, II	Utrwalenie pojęć: - pojęcie kompozycji jako sposobu rozmieszczenia elementów na płaszczyźnie: linie, plamy barwne, w przestrzeni: bryły, obiekty, - kompozycja rytmiczna.	- wie, że kompozycja to sposób rozmieszczenia elementów na płaszczyźnie: linie, plamy barwne, w przestrzeni: bryły, obiekty, - odnajduje w dziełach sztuki i we własnym otoczeniu kompozycje rytmiczne, - tworzy pracę plastyczną wykorzystując wiedzę o kompozycji - rytmicznej	Tablica omawiająca rytm występujący w kompozycjach plastycznych. (portal Scholaris.pl) Zdjęcia stonogi.	1.2 2.1
38	Burza kompozycja dynamiczna wykonana farbami lub narzędziami programu komputerowego ArtRage, edytora	Utrwalenie pojęć: - pojęcie kompozycji jako sposobu rozmieszczenia elementów na płaszczyźnie: linie, plamy barwne, w przestrzeni: bryły, obiekty, - kompozycja dynamiczna.	- wie, że kompozycja to sposób rozmieszczenia elementów na płaszczyźnie: linie, plamy barwne, w przestrzeni: bryły, obiekty, - odnajduje w dziełach sztuki i we własnym otoczeniu kompozycje dynamiczne - tworzy pracę plastyczną	Fotografie przedstawiające zjawisko burzy. Przedstawienie burzy w malarstwie: W.Turner J.Chełmoński,	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	grafiki Paint I, II		wykorzystując wiedzę o kompozycji – dynamicznej, stosując narzędzia komputerowych programów graficznych,		
39	PLASTYCZNY ALFABET OPOWIEŚĆ O PERSPEKTYWIE I, III	Wprowadzenie na podstawie oglądania natury i omawianych dzieł: - pojęcie perspektywy jako sposobu pokazania przestrzeni na płaszczyźnie, - perspektywa pasowa, kulisowa, linearna, powietrzna w dziełach sztuki,	-definiuje pojęcie perspektywy, - opisuje i odnajduje w dziełach sztuki i w otoczeniu perspektywę pasową, kulisową, linearną i powietrzną, - analizuje dzieła sztuki i dzieła natury,	Tablica z rodzajami perspektyw (portal Scholaris.pl) Reprodukcje dzieł sztuki oraz zdjęcia pokazujące przykłady perspektywy kulisowej, linearnej, powietrznej w naturze	1.1 1.2 3.1
40	Zawody balonowe rysunek pastelami olejnymi z pokazaniem perspektywy kulisowej I, II	Utrwalenie pojęć: - pojęcie perspektywy jako sposobu pokazania przestrzeni na płaszczyźnie, - perspektywa kulisowa w dziełach sztuki,	- opisuje i odnajduje w dziełach sztuki i w otoczeniu perspektywę kulisową, - tworzy pracę plastyczną wykorzystując wiedzę o perspektywie kulisowej	Reprodukcje dzieł sztuki w tym fotografii pokazujących perspektywę kulisową	1.2 2.1
41	Ulica Niezwykła Rysunek kredkami/pisakami	Utrwalenie pojęć: - pojęcie perspektywy	- opisuje i odnajduje w dziełach sztuki i w otoczeniu perspektywę linearną, -analizuje dzieła sztuki i natury,	Reprodukcja przedstawiająca obraz Vincenta van Gogha	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	perspektywa linearna I, II	jako sposobu pokazania przestrzeni na płaszczyźnie, - perspektywa linearna w dziełach sztuki,	- tworzy pracę plastyczną wykorzystując wiedzę o perspektywie linearnej,	"Taras kawiarni w nocy" (portal Scholaris.pl)	
42	Perspektywa powietrzna wykonanie fotografii pejzażu okolicy pokazującej perspektywę powietrzną I, II	Utrwalenie pojęć: - pojęcie perspektywy jako sposobu pokazania przestrzeni na płaszczyźnie, - perspektywa powietrzna w dziełach sztuki,	- opisuje i odnajduje w dziełach sztuki i w otoczeniu perspektywę kulisową, - analizuje dzieła sztuki i natury, - wykonuje fotografie wykorzystując wiedzę o perspektywie powietrznej	Reprodukcje dzieł sztuki w tym fotografii pokazujących perspektywę powietrzną	1.2 2.1
43	PODSUNIĘCIE POMYSŁÓW CZYLI INSPIRACJE I, III	Wprowadzenie na podstawie omawianych dzieł: - pojęcia inspiracja czyli podsuwanie pomysłu, natchnienie do pracy, - dzieła sztuki, muzyki, literatury, filmu, sztuki teatralne jako źródła inspiracji dla sztuk wizualnych.	- potrafi wytłumaczyć pojęcie <i>inspiracja</i> - wie, że dzieła sztuki, muzyki, literatury, filmu, sztuki teatralne mogą stanowić źródła inspiracji do tworzenia prac plastycznych.	Plakaty filmowe, teatralne, okładki książek, ilustracje do dzieł literackich, muzycznych. Reprodukcje Wenus z Milo jako inspiracji do powstania logo sportowej firmy NIKE.	1.2 3.1
44	Pokaz fajerwerków - z inspiracji malarstwem	Utrwalenie pojęć - pojęcia inspiracja czyli podsuwanie pomysłu,	- potrafi wytłumaczyć pojęcie <i>inspiracja</i> , - wie, że dzieła sztuki mogą stanowić	Reprodukcje obrazów W. Kandinskiego J. Miro.	1.2 2.1 3.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	abstrakcyjnym: obrazami W. Kandinskiego J. Miro I, II, III	natchnienie, - dzieła sztuki jako źródła inspiracji dla własnej twórczości.	źródła inspiracji do tworzenia prac plastycznych, - wykonuje prace plastyczne inspirowane dziełem sztuki.		
45	Z inspiracji literaturą: ilustracja lub okładka do książki J. Verne „W 80 dni dookoła świata” I, II	Utrwalenie pojęć: -pojęcia inspiracja czyli podsuwanie pomysłu, natchnienie, - dzieła literackie jako źródła inspiracji dla sztuk wizualnych.	- potrafi wytłumaczyć pojęcie <i>inspiracja</i> - wie, że dzieło literackie może stanowić źródła inspiracji do tworzenia prac plastycznych, - wykonuje prace plastyczne – ilustracje, projekty okładek inspirowane utworami literackimi.	Lektura (Język polski)- Juliusz Verne „W 80 dni dookoła świata” lub inna lektura z kanonu lektur dla szkoły podstawowej.	1.2 2.2
46	Plastyczna interpretacja wybranego utworu muzycznego I, II	Utrwalenie pojęć: -pojęcia inspiracja czyli podsuwanie pomysłu, natchnienie, - dzieła muzyczne jako źródła inspiracji dla sztuk wizualnych.	- potrafi wytłumaczyć pojęcie <i>inspiracja</i> - wie, że muzyka może stanowić źródła inspiracji do tworzenia prac plastycznych, - wykonuje prace plastyczne inspirowane muzyką.	Utwory muzyczne np. muzyka ilustracyjna E. Grieg <i>W grocie króla gór</i> A. Vivaldi <i>Cztery pory roku</i> , F. Chopin <i>Preludium deszczowe</i> .	1.2 2.2
47	Plakat do filmu ”Opowieści z Narnii: Lew, Czarownica i stara szafa” I, II	Utrwalenie pojęć: -pojęcia inspiracja czyli podsuwanie pomysłu, natchnienie, - dzieła filmowe jako źródła inspiracji dla sztuk wizualnych.	-potrafi wytłumaczyć pojęcie <i>inspiracja</i> - wie, że obraz filmowy może stanowić źródło inspiracji do tworzenia prac plastycznych, - wykonuje plakat filmowy.	Film oraz lektura (język polski) - C. S. Lewis „Lew, Czarownica i stara szafa.”	1.2 2.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

48	Plastyczna interpretacja wiersza I, II	Utrwalenie pojęć: - pojęcia inspiracja czyli podsuwanie pomysłu, natchnienie, - utwory poetyckie jako źródła inspiracji dla sztuk wizualnych.	- potrafi wytłumaczyć pojęcie <i>inspiracja</i> - wie, że utwór poetycki może stanowić źródło inspiracji do tworzenia prac plastycznych, - wykonuje plastyczną interpretację utworu poetyckiego.	Wybrany przez ucznia z podręcznika do języka polskiego lub np. własny utwór poetycki.	1.2 2.2
49	DZIEDZINY SZTUK WIZUALNYCH OBRAZY Z LINII CZYLI RYSUNEK I GRAFIKA I, III	Wprowadzenie na podstawie oglądanej natury i omawianych dzieł: - rysunek jako dziedzina sztuki z linią jako środkiem wyrazu artystycznego, - różnorodne techniki i narzędzia rysunkowe, - różnice między rysunkiem szkicowym a rysunkiem z zaznaczeniem światłocienia, - grafika	- wie, że rysunek jest dziedziną sztuki, z linią jako środkiem wyrazu artystycznego, - wymienia, rozpoznaje i stosuje różnorodne techniki i narzędzia rysunkowe, - wskazuje różnice między rysunkiem szkicowym a rysunkiem z zaznaczeniem światłocienia, - omawia grafikę artystyczną (warsztatową) i jej istotę czyli powielanie dzieła - zna etapy wykonywania grafiki: projekt, wykonanie	Rysunki wykonane różnymi narzędziami: ołówki, węgiel, kreda, pisaki, piórko, pędzel i tusz. Reprodukcje dzieł sztuki rysunkowej: rysunki konturowe z groty Lascaux, rysunki mistrzów renesansu, baroku, artystów z XIX wieku. Rysunki polskich rysowników: S. Wyspiańskiego, L. Wyczółkowskiego, J.P. Norblina, W. Kulisiwicza.	1.1 1.2 3.1 3.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		artystyczna(warsztatowa) jako dziedzina sztuki i jej istota czyli powielanie dzieła, etapy wykonywania grafiki: projekt, wykonanie matrycy, drukowanie, - techniki graficzne, ryt wklęsły (miedzioryt), wypukły (linoryt, drzeworyt), płaski (monotypia), - opis rysunku, grafiki.	matrycy, drukowanie, - wskazuje techniki graficzne: ryt wklęsły(miedzioryt), wypukły (linoryt, drzeworyt), płaski (monotypia), - opisuje rysunek, grafikę.		
50	Jak opisać grafikę, rysunek? I, III	Wprowadzenie schematu opisu dzieła sztuk(rysunku lub grafiki)i: - autor, tytuł, data powstania, temat rysunku/grafiki, technika wykonania, - rodzaj kompozycji: otwarta/zamknięta/statyczna/dynamiczna/symetryczna/asymetryczna - sposób pokazania przestrzeni: perspektywa linearna kulisowa/powietrzna	- tworzy opis z użyciem środków wyrazu plastycznego z uwzględnieniem autora, tytułu, daty powstania, tematu, techniki wykonania - rozpoznaje rodzaj kompozycji: otwarta/zamknięta/statyczna/dynamiczna/symetryczna/asymetryczna - określa sposób pokazania przestrzeni: perspektywa linearna kulisowa/powietrzna - opisuje światło: naturalne/sztuczne, najjaśniejszy i najciemniejszy punkt	Wybrany rysunek lub grafika. Grafika <i>Fortuna</i> (portal Scholaris.pl)	1.2 3.1 3.2

		-światło: naturalne/sztuczne, najjaśniejszy i najciemniejszy punkt na rysunku/grafice linia/kreska: Linie, krótkie kreski, kreska konturowa, rysunek szkicowy, rysunek z zaznaczeniem światłocienia	na rysunku/grafice - odnajduje rodzaje linii zastosowane w dziele: linie, krótkie kreski, kreska konturowa, rysunek szkicowy, światłocieniowy,		
51	Drapieżniki Piękne czy bestie? rysunek wybraną techniką I, II	Utrwalanie pojęć : -pojęcia rysunku jako dzieła sztuki, - rodzaje kreski, które można uzyskać stosując różne narzędzia i techniki rysunkowe, - rodzaje kresek, za pomocą których można pokazać określony temat,	- wie, że rysunek może być samodzielnym dziełem sztuki, - świadomie stosuje różne narzędzia i techniki rysunkowe w swoim rysunku, aby uzyskać zamierzony efekt - używa różnych rodzajów kresek, aby pokazać w swej pracy wygląd owada,	Fotografie drapieżników reprezentujących różne gatunki: ssaków, ptaków, ryb, gadów, owadów	1.2 2.1
52	Dłoń grafika wykonana techniką monotypii I, II	Utrwalanie pojęć - grafika artystyczna(warsztatowa) jako dziedzina sztuki i jej istota czyli powielanie dzieła, - etapy wykonywania	- omawia grafikę artystyczną i jej istotę czyli powielanie dzieła - zna etapy wykonywania grafiki: projekt, wykonanie matrycy, drukowanie, - wskazuje techniki graficzne	Fotografie dłoni. Reprodukcje grafik przedstawiających dłonie	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		grafiki: projekt, wykonanie matrycy, drukowanie, - techniki graficzne, ryt wklęsły(miedzioryt), wypukły (linoryt, drzeworyt), płaski (monotypia),	:ryt wklęsły(miedzioryt), wypukły (linoryt, drzeworyt), płaski (monotypia), - wykonuje grafikę - monotypię.		
53	DZIEDZINY SZTUK WIZUALNYCH BARWNE OBRAZY CZYLI MALARSTWO I, III	Wprowadzenie na podstawie oglądanej natury i omawianych dzieł: - malarstwo jako dziedzina sztuki gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, - dzieło sztuki jako obraz epoki, w której powstało(pokazane obyczaje, wygląd osób, pomieszczeń itp.) - techniki malarskie: akwarela, pastel, tempera, malarstwo olejne, - narzędzia malarza: sztaluga, paleta, pędzle, farby, papier, płótno, deska, - techniki malarskie takie jak: fresk czyli malowidło na ścianie,	- wie, że malarstwo jest dziedziną sztuki, gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, - wymienia te elementy w dziele sztuki, które świadczą, że jest ono obrazem epoki, w której powstało, - zna i stosuje techniki malarskie: akwarela, tempera, pastel, malarstwo olejne, - wymienia i wskazuje narzędzia malarza: sztaluga, paleta, pędzle, farby, papier,	Tablica omawiająca rodzaje plam barwnych, stosowanych w malarstwie. (portal Scholaris.pl) Prezentacja multimedialna <i>Malarstwo obrazem epoki</i> (portal Scholaris.pl)	1.1 1.2 3.1 3.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		mozaika czyli obraz układany z kamyków, szkieł, -komputerowe programy graficzne z narzędziami do malowania.	plótno, deska, - potrafi powiedzieć na czym polegają techniki malarskie takie jak :fresk czyli malowidło na ścianie, mozaika czyli obraz układany z kamyków, szkieł, - potrafi korzystać z komputerowych programów graficznych z narzędziami do malowania.		
54	Jak opisać obraz? I, III	Wprowadzenie schematu opisu dzieła sztuki- obrazu malarskiego: - autor, tytuł, data powstania, temat obrazu, technika wykonania, - rodzaj kompozycji: otwarta/zamknięta/statyczna/dynamiczna/symetryczna/asymetryczna - sposób pokazania przestrzeni: perspektywa linearna kulisowa/powietrzna - barwa: barwy czyste(podstawowe i pochodne), kontrastowe, złamane, szeroka lub wąska(barwy ciepłe lub zimne) gama barwna, barwy intensywne, barwy pastelowe, -światło: naturalne lub sztuczne,	- tworzy opis z użyciem środków wyrazu plastycznego z uwzględnieniem autora, tytułu, daty powstania, tematu, techniki namalowania obrazu , - rozpoznaje rodzaj kompozycji: otwarta/zamknięta/statyczna/dynamiczna/symetryczna/asymetryczna - określa sposób pokazania przestrzeni: perspektywa linearna kulisowa/powietrzna - odnajduje rodzaje barw zastosowane w obrazie: barwy czyste(podstawowe i pochodne), kontrastowe, złamane, szeroka lub wąska(barwy ciepłe lub zimne) gama barwna, barwy intensywne, barwy pastelowe, - opisuje światło: naturalne/sztuczne, najjaśniejszy i najciemniejszy punkt	Obraz wybrany do opisu.	1.2 3.1 3.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		najjaśniejszy i najciemniejszy punkt na obrazie.	na obrazie.		
55	Bańki mydlane akwarela I, II	Utrwalenie pojęć: - malarstwo jako dziedzina sztuki gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, - techniki malarskie: akwarela, - narzędzia malarza: sztaluga, paleta, pędzle, farby, papier, płótno, deska.	- wie, że malarstwo jest dziedziną sztuki, gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, - wskazuje narzędzia malarza: sztaluga, paleta, pędzle, farby, papier, płótno, deska, -wykonuje pracę plastyczną stosując technikę akwareli.	Tablica techniki malarskie (portal Scholaris.pl) Reprodukcje dzieł malarskich wykonanych techniką akwareli, np. J. Fałata	1.2 2.1
56	Kolorowy kot tempera na desce (sklejce) I, II	Utrwalenie pojęć: - malarstwo jako dziedzina sztuki gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, - techniki malarskie: tempera, - narzędzia malarza: sztaluga, paleta, pędzle, farby, papier, płótno, deska,	- wie, że malarstwo jest dziedziną sztuki, gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, - wskazuje narzędzia malarza: sztaluga, paleta, pędzle, farby, papier, płótno, deska, -wykonuje pracę plastyczną stosując technikę tempery,	<i>Tablica techniki malarskie</i> (portal Scholaris.pl) Reprodukcje dzieł malarskich wykonanych techniką tempery	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

57	Mozaika z kawałków kolorowego papieru na czarnym tle I, II	Utrwalenie pojęć: - malarstwo jako dziedzina sztuki gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, - techniki malarskie takie jak: fresk czyli malowidło na ścianie, mozaika czyli obraz układany z kamyków, szkieł.	- wie, że malarstwo jest dziedziną sztuki, gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, - potrafi powiedzieć na czym polegają techniki malarskie takie jak :fresk czyli malowidło na ścianie, mozaika czyli obraz układany z kamyków, szkieł, - wykonuje mozaikę z papieru.	Zdjęcie przedstawiające mozaikę z ceramiki pokrywającą secesyjne kominy Casa Batlló Gaudiego w Barcelonie (portal Scholaris.pl)	1.2 2.1
58	Dinozaur malarstwo na ekranie komputerowym I, II	- malarstwo jako dziedzina sztuki gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, -komputerowe programy graficzne z narzędziami do malowania,	- wie, że malarstwo jest dziedziną sztuki, gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, - wykonuje pracę plastyczną przy pomocy komputerowego programu graficznego z narzędziami do malowania,	Fotografie dinozaurów.	1.2 2.1
59	DZIEDZINY SZTUK WIZUALNYCH BRYŁA W PRZESTRZENI CZYLI	Wprowadzenie na podstawie omawianych dzieł: -rzeźba jako dzieło sztuki oglądane w trzech wymiarach, - funkcje rzeźby: religijne, dekoracyjne, historyczne, - rodzaje rzeźb: posąg, pomnik,	-wie, że rzeźba jest dziełem sztuki oglądanym w trzech wymiarach, - wymienia funkcje rzeźby: religijne, dekoracyjne, historyczne, - rozpoznaje rodzaje rzeźb: posąg, pomnik, rzeźba miniaturowa, forma przestrzenna, grupa rzeźb,	Zdjęcie przedstawiające zdobione płaskorzeźbami portale i drzwi kamienicy. Casa Batlló w Barcelonie	1.1 1.2 3.1 3.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	RZEŻBA I PŁASKORZEŻBA I, III	grupa rzeźb, rzeźba miniaturowa, ołtarzowa, forma przestrzenna, - materiały i narzędzia rzeźbiarskie: glina, kamień, drewno, metal, dłuto, - płaskorzeźba jako dzieło rzeźbiarskie na płaszczyźnie, - opis rzeźby, płaskorzeźby.	- wymienia materiały i narzędzia rzeźbiarskie: glina, kamień, drewno, metal, dłuto, - wie, że płaskorzeźba jest dziełem rzeźbiarskim na płaszczyźnie, - opisuje dzieło rzeźbiarskie, płaskorzeźbę.	(portal Scholaris.pl) Zdjęcia rzeźb i płaskorzeźb.	
60	Jak opisać rzeźbę? I, III	Wprowadzenie schematu opisu dzieła sztuki-rzeźby: - autor, tytuł, data powstania, temat rzeźby, - rodzaj rzeźby: posąg, pomnik , rzeźba miniaturowa, ołtarzowa, forma przestrzenna, płaskorzeźba -rodzaj kompozycji: statyczna, dynamiczna, - materiał, z którego wykonano rzeźbę:kamień, drewno, marmur, elementy gotowe, -faktura: gładka, szorstka -kompozycja: statyczna, dynamiczna.	- tworzy opis z użyciem środków wyrazu plastycznego z uwzględnieniem autora, tytułu, daty powstania, tematu rzeźby, - określa rodzaj rzeźby: posąg, pomnik rzeźba miniaturowa, ołtarzowa, forma przestrzenna, płaskorzeźba - rozpoznaje materiał, z którego wykonano rzeźbę: kamień, drewno, marmur, elementy gotowe - opisuje fakturę: gładka, szorstka, - określa kompozycję rzeźby: statyczna, dynamiczna.	Zdjęcie wybranej rzeźby. Rzeźba Tryptyk ku czci polskich świętych, Kołobrzeg koniec XV w. (Mistrz Pasji Chociwelskiej) (portal Scholaris.pl)	1.2 3.1 3.2
61	Niezwykła roślina płaskorzeźba z plasteliny z użyciem	Utrwalenie pojęcia - płaskorzeźba jako dzieło rzeźbiarskie na płaszczyźnie, - mandala- tybetańska technika	- wie, że płaskorzeźba jest dziełem rzeźbiarskim na płaszczyźnie - potrafi powiedzieć czym jest mandala,	Zdjęcia różnych roślin.	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	elementów naturalnych roślin: nasion, gałązek, listków I, II	tworzenia obrazu opartego na kole.	- wykonuje płaskorzeźbę w formie mandali.		
62	Malowanie w plenerze II	Utrwalenie pojęć: - malarstwo jako dziedzina sztuki gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, - techniki malarskie: akwarela, pastel, tempera, malarstwo olejne, - narzędzia malarza: sztaluga, paleta, pędzle, farby, papier, płótno, deska.	- wie, że malarstwo jest dziedziną sztuki, gdzie istotą przekazu jest głównie plama barwna, - zna i stosuje techniki malarskie: akwarela, tempera, pastel, malarstwo olejne, - wymienia i wskazuje narzędzia malarza: sztaluga, paleta, pędzle, farby, papier, płótno, deska, - wykonuje prace malarskie w plenerze.	Plener widoki krajobrazu.	2.1
63	Przygotowanie wystawy prac plastycznych uczniów klasy piątej w szkole /placówce kultury/innym miejscu.	Kształtowanie postaw: - gotowość do uczestnictwa w kulturze, - umiejętność pracy zespołowej - szacunek dla innych ludzi, - ciekawość poznawcza, kreatywność, odpowiedzialnością,	- prezentuje postawę gotowości do uczestnictwa w kulturze, - wykazuje się umiejętnością pracy zespołowej, - ma szacunek dla innych ludzi, - wykazuje się ciekawością poznawczą, kreatywnością, odpowiedzialnością	Fotografie przedstawiające aranżacje wystaw. Prace plastyczne uczniów zgromadzone podczas roku szkolnego.	1.2 2.2

KAPITAŁ LUDZKI

KLASA 6

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI

	I, II	- poczucie własnej wartości.	- posiada poczucie własnej wartości.		
64	<i>DZIEDZINY SZTUK WIZUALNYCH</i> SZTUKA BUDOWANIA CZYLI ARCHITEKTURA I, III	Wprowadzenie na podstawie omawianych dzieł: - architektura jako dyscyplina plastyczna uwzględniająca projektowanie, a następnie wznoszenie budowli, - typy architektury ze względu na funkcje: mieszkalna, sakralna, użyteczności publicznej, - materiały budowlane: kamień, drewno, cegła, metal, beton, szkło, - zasady tworzenia dzieł architektury: estetyka, funkcjonalność, planowanie przestrzeni, - warsztat architekta: makieta, rysunek, program komputerowy, - dziedziny architektury: architektura wnętrz, krajobrazu.	- wie, że architektura to sztuka projektowania, a następnie wznoszenia różnych budowli, - klasyfikuje typy architektury ze względu na funkcje: mieszkalna, sakralna(religijna), użyteczności publicznej: sklepy, stadiony szkoły itd, -wymienia materiały budowlane: kamień, drewno, cegła, metal, beton, szkło, -wymienia zasady obowiązujące przy tworzeniu dzieł architektury: estetyka funkcjonalność, planowanie przestrzeni(wie, co oznaczają te określenia), - potrafi wymienić sposoby tworzenia projektu architektonicznego: program komputerowy, makieta, rysunek, - rozpoznaje i wymienia dziedziny architektury: architektura wnętrz, krajobrazu.	Zdjęcia architektury. Zdjęcia różnych budowli oraz wnętrz i detali architektonicznych w Barcelonie (portal Scholaris.pl)	1.1 1.2 3.1 3.2
65	Jak opisać	Wprowadzenie schematu opisu	- opisuje dzieło architektury	Zdjęcia różnych	1.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	budowlę? I, III	budowli: - autor, tytuł, data powstania budowli, - przeznaczenie budowli: kościół, dom mieszkalny, most, zamek, itp - materiał, z którego wykonano budowlę: kamień, drewno, cegła, beton, stal, szkło, metal itp. - faktura: gładka, szorstka.	uwzględniając autora, tytuł, datę powstania budowli, - przeznaczenie budowli, - materiał, z którego wykonano budowlę, - fakturę budowli.	budowli. Zdjęcie Palacio Nacional w Barcelonie, które jest siedzibą Muzeum Narodowego Sztuki Katalońskiej (portal.Scholaris.pl)	3.1 3.2
66	Miasto na Marsie kompozycja wyklejona z wycinków z gazet. I, II	Utrwalenie pojęć: - typy architektury ze względu na funkcje: mieszkalna, sakralna, użyteczności publicznej, - materiały budowlane: kamień, drewno, cegła, metal, beton, szkło, -zasady tworzenia dzieł architektury: estetyka, funkcjonalność, planowanie przestrzeni, - dziedziny architektury: architektura wnętrz, krajobrazu	- wie, że architektura to sztuka projektowania, a następnie wznoszenia różnych budowli, - klasyfikuje typy architektury ze względu na funkcje, -wymienia materiały budowlane, -wymienia zasady obowiązujące przy tworzeniu dzieł architektury: estetyka, funkcjonalność, planowanie przestrzeni(wie, co oznaczają te określenia), - rozpoznaje i wymienia dziedziny architektury: architektura wnętrz, krajobrazu, - wykonuje ćwiczenie plastyczne na płaszczyźnie wykorzystując wiedzę o architekturze.	Fotografie przedstawiające różne budowle oraz miasta. Kadry z filmu Georga Lucasa „Gwiezdne wojny”,	1.2 2.1
67	Miejsce zabaw makieta szkolnego	- typy architektury ze względu na funkcje: mieszkalna,	- klasyfikuje typy architektury ze względu na funkcje,	Fotografie przedstawiające różne	1.2 2.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	boiska makieta czyli projekt przestrzenny I, II	sakralna, użyteczności publicznej, - materiały budowlane: kamień, drewno, cegła, metal, beton, szkło, - zasady tworzenia dzieł architektury: estetyka, funkcjonalność, planowanie przestrzeni, - warsztat architekta: makieta - dziedziny architektury: krajobrazu.	-wymienia materiały budowlane, -potrafi wymienić zasady obowiązujące przy tworzeniu dzieł architektury: estetyka, funkcjonalność, planowanie przestrzeni (wie, co oznaczają te określenia), - rozpoznaje i wymienia dziedziny architektury: architektura wnętrz, krajobrazu, - wykonuje różnorodne formy przestrzenne, wykorzystując wiedzę o architekturze.	parki i place zabaw.	
68	Oglądanie zabytkowej budowli i/lub rzeźby znajdujących się w okolicy, regionie fotografia i opis budowli/rzeźby I, II	Utrwalanie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - miejsca spotkań ze sztuką: muzea, galerie, domy kultury, pracownie artystów, kościoły, obiekty architektoniczne, rzeźby, parki, ulice, Internet - architektura jako dyscyplina plastyczna uwzględniająca projektowanie, a następnie wznoszenie budowli, - typy architektury ze względu na funkcje: mieszkalna, sakralna, użyteczności	-uświadamia sobie jak sztuka wpływa na człowieka, -wymienia miejsca, w których można zobaczyć dzieła sztuki i samemu stworzyć pracę plastyczną (warsztaty w muzeach, domach kultury, pracowniach artystów) - wie, że architektura to sztuka projektowania, a następnie wznoszenia różnych budowli, - klasyfikuje typy architektury ze względu na funkcje: mieszkalna, sakralna (religijna), użyteczności publiczne: sklepy, stadiony, szkoły itd, -opisuje rzeźbę, dzieło architektury.	Budowle, rzeźby w okolicy, regionie oglądane podczas wycieczki.	1.1 2.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		publicznej, -rzeźba jako dzieło sztuki oglądane w trzech wymiarach, - funkcje rzeźby: religijne, dekoracyjne, historyczne, - rodzaje rzeźb: posąg, pomnik, grupa rzeźb, rzeźba miniaturowa, forma przestrzenna.			
69	Budowla/rzeźba praca plastyczna (szkic/ malarstwo/ komputer, itp. do wyboru przez ucznia) przedstawiająca oglądany obiekt I, II	Utrwalenie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, - sztuka jako element wyrażania uczuć i emocji	- uświadamia sobie jak sztuka wpływa na człowieka, -wie, że za pomocą sztuki można wyrazić różne emocje i uczucia, - posiada świadomość, że natura stanowi inspirację do tworzenia sztuki - wykonuje prace plastyczną będącą zapisem wrażeń z wizyty w placówce kultury	Budowle, rzeźby w okolicy, regionie oglądane podczas wycieczki.	1.1 1.2 2.2
70	WYMYŚLANIE WYGLĄDU PRZEDMIOTÓW CZYLI PROJEKTOWANIE E I, III	Wprowadzenie na podstawie omawianych dzieł: - projektowanie jako wymyślanie i rysowanie wyglądu dzieł, przedmiotów, druków, - grafika użytkowa i jej praktyczny charakter,	- wie, że projektowanie to wymyślanie i rysowanie wyglądu dzieł, przedmiotów, druków, - wyjaśnia co to jest grafika użytkowa - omawia pojęcie znak plastyczny, logo, herb, - potrafi określić praktyczne i estetyczne funkcje sztuki użytkowej, - wyjaśnia różnice między wzornictwem przemysłowym a rzemiosłem artystycznym,	Tablica przedstawiająca różne rodzaje sztuki użytkowej plakat, reklamę, znaki. (portal Scholaris.pl)	1.1 1.2 3.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		- znak plastyczny jako obraz pojęcia, informacja, - rodzaje znaków plastycznych (np. drogowych) logo, herb, - rzemiosło artystyczne - wzornictwo przemysłowe - komputer z oprogramowaniem graficznym jako narzędzie tworzenia druków użytkowych: plakatów billboardów, projektów opakowań, reklam, książek, ulotek, wizytówek, zaproszeń, znaczków pocztowych itd., - wpływ formy liter i ich kompozycji na charakter dzieł grafiki użytkowej, -różne funkcje plakatu: informujący, reklamowy, społeczny.	- wymienia i opisuje dziedziny sztuki w życiu codziennym – projektowanie wnętrza, przedmiotów, druków użytkowych, moda - wie, że projekty przedmiotów sztuki użytkowej, wnętrza, mody można tworzyć za pomocą komputerowych programów graficznych.		
71	Mój herb I, II	Utrwalanie pojęć: - projektowanie jako wymyślanie i rysowanie	- wyjaśnia co to jest grafika użytkowa - omawia pojęcie znak plastyczny, logo, herb, - potrafi określić praktyczne i estetyczne funkcje sztuki użytkowej,	Fotografie przedstawiające herby	1.2 2.1 2.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		wyglądu dzieł, przedmiotów, druków, - grafika użytkowa i jej praktyczny charakter, - znak plastyczny jako obraz pojęcia, informacja, - rodzaje znaków plastycznych (np. drogowych) logo, herb.	- wykonuje projekt własnego herbu,	województw (portal Scholaris.pl)	
72	Wizytówka I, II	Utrwalanie pojęć: - projektowanie jako wymiślanie i rysowanie wyglądu druków, - grafika użytkowa i jej praktyczny charakter, - komputer z oprogramowaniem graficznym jako narzędzie tworzenia druków użytkowych: wizytówek, - wpływ formy liter i ich	- wyjaśnia co to jest grafika użytkowa - omawia pojęcie znak plastyczny, logo, herb, - potrafi określić praktyczne i estetyczne funkcje sztuki użytkowej, - wykonuje projekty druku użytkowego – własnej wizytówki.	Różne wizytówki.	1.2 2.1 2.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		kompozycji na charakter dzieł grafiki użytkowej.			
73	Komiks wykonany cienkopisami lub przy pomocy narzędzi programu komputerowego I, II	- komiks jako historia opowiedziana rysunkami, którym towarzyszy tekst.	- wyjaśnia pojęcie komiksu - tworzy komiks stosując różnorodne narzędzia, w tym programy komputerowe do tworzenia komiksu.	Komiksy z czasopism, wydania książkowe, komiksy publikowane w internecie. Komputerowy program do tworzenia komiksów.	1.2 2.1
74	Wybieram zdrowie plakat wykonany techniką dowolną Realizacja w parach I, II	Utrwalanie pojęć: - projektowanie jako wymyślanie i rysowanie wyglądu druków, - grafika użytkowa i jej praktyczny charakter, - komputer z oprogramowaniem graficznym jako narzędzie tworzenia druków użytkowych: plakatów - wpływ formy liter i ich kompozycji na charakter dzieł	- wyjaśnia co to jest grafika użytkowa - wymienia różne funkcje plakatu: informujący, reklamowy, społeczny. - wie, że forma liter i ich kompozycja ma wpływ na charakter dzieł grafiki użytkowej, - potrafi określić praktyczne i estetyczne funkcje sztuki użytkowej, - wie, że komputer z oprogramowaniem graficznym może być narzędziem do tworzenia druków użytkowych: plakatów - wykonuje projekty druków użytkowych – plakatu.	Animowany film dla dzieci promujący zdrowy styl życia. http://25fps.pl/animacja/health-jestes-tym-co-jesz/ Plakaty informacyjne, reklamowe, społeczne.	1.2 2.1 2.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		grafiki użytkowej, -różne funkcje plakatu: informujący, reklamowy, społeczny.			
75	Projekt okładki do muzycznej płyty cd I, II	Utrwalanie pojęć: - projektowanie jako wymyślanie i rysowanie wyglądu druków, - grafika użytkowa i jej praktyczny charakter, - znak plastyczny jako obraz pojęcia, informacja, - komputer z oprogramowaniem graficznym jako narzędzie tworzenia druków użytkowych, - wpływ formy liter i ich kompozycji na wygląd dzieł grafiki użytkowej,	- wyjaśnia co to jest grafika użytkowa - wie, że forma liter i ich kompozycja ma wpływ na wygląd dzieł grafiki użytkowej, - potrafi określić praktyczne i estetyczne funkcje sztuki użytkowej, - wie, że komputer z oprogramowaniem graficznym może być narzędziem do tworzenia druków użytkowych, - wykonuje projekt druku użytkowego okładki do podręcznika do płyty cd.	Muzyczne płyty cd.	1.2 2.1 2.2
76	Projekt zaproszenia na urodziny I, II	Utrwalanie pojęć: - projektowanie jako	- wyjaśnia co to jest grafika użytkowa - wie, że forma liter i ich kompozycja ma wpływ na charakter dzieł grafiki użytkowej,	Druki oryginalnych zaproszeń na różne uroczystości.	1.2 2.1 2.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		wymyślanie i rysowanie wyglądu druków, - grafika użytkowa i jej praktyczny charakter, - znak plastyczny jako obraz pojęcia, informacja, - komputer z oprogramowaniem graficznym jako narzędzie tworzenia druków użytkowych: zaproszeń, - wpływ formy liter i ich kompozycji na charakter druku,	- potrafi określić praktyczne i estetyczne funkcje sztuki użytkowej, - wie, że komputer z oprogramowaniem graficznym może być narzędziem do tworzenia druków użytkowych: zaproszeń - wykonuje projekt druku użytkowego - zaproszenia		
77	Projekt opakowania: papierek na cukierka I, II	Utrwalanie pojęć: - projektowanie jako wymyślanie i rysowanie wyglądu druków, - grafika użytkowa i jej praktyczny charakter, - komputer z oprogramowaniem graficznym jako narzędzie tworzenia druków użytkowych: projektów opakowań, - wpływ formy liter i ich	- wyjaśnia co to jest grafika użytkowa - wie, że forma liter i ich kompozycja ma wpływ na charakter dzieł grafiki użytkowej, - potrafi określić praktyczne i estetyczne funkcje sztuki użytkowej, - wie, że komputer z oprogramowaniem graficznym może być narzędziem do tworzenia druków użytkowych: opakowań - wykonuje projekt druku użytkowego - opakowania,	Oryginalne opakowania na cukierki.	1.2 2.1 2.2

		kompozycji na charakter dzieł grafiki użytkowej,			
77	Projekt ubrania I, II	Utrwalanie pojęć: - wymienia czynniki mające wpływ na sposób ubierania się ludzi na przestrzeni dziejów.	- potrafi określić praktyczne i estetyczne funkcje sztuki użytkowej, - wykonuje projekty ubiorów.	Portal: www.historiasztuki.com.pl - historia ubioru. Katalogi prezentujące fotografie mody.	1.2 2.1 2.2
78	Projekt obserwatorium astronomicznego rysunek lub forma przestrzenna I, II	Utrwalanie pojęć: - projektowanie jako wymyślanie i rysowanie wyglądu dzieł, przedmiotów.	- potrafi określić praktyczne i estetyczne funkcje sztuki użytkowej, - wie, że komputer z oprogramowaniem graficznym może być narzędziem do tworzenia projektów architektonicznych, - wykonuje projekty budowli na płaszczyźnie lub w przestrzeni.	Reprodukcje pokazujące różne obserwatoria astronomiczne na świecie.	1.2 2.1 2.2
79	Projekt ulotki promującej Dzień Ziemi I, II	Utrwalanie pojęć: - projektowanie jako wymyślanie i rysowanie wyglądu dzieł,	- wyjaśnia co to jest grafika użytkowa - wie, że forma liter i ich kompozycja ma wpływ na charakter dzieł grafiki użytkowej, - potrafi określić praktyczne i estetyczne funkcje sztuki użytkowej, - wie, że komputer z	Różne ulotki.	1.2 2.1 2.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		przedmiotów, druków, - grafika użytkowa i jej praktyczny charakter, - znak plastyczny jako obraz pojęcia, informacja, - komputer z oprogramowaniem graficznym jako narzędzie tworzenia druków użytkowych: ulotek - wpływ wyglądu liter i ich kompozycji na charakter dzieł grafiki użytkowej.	oprogramowaniem graficznym może być narzędziem do tworzenia druków użytkowych: ulotek, - wykonuje projekt druku użytkowego – opakowania, - wykonuje projekt druku użytkowego: ulotki np. korzystając z narzędzi komputera z oprogramowaniem graficznym.		
80	MEDIA W PLASTYCE I, III	Wprowadzenie na podstawie omawianych dzieł: - pojęcie sztuki nowych mediów, - sztuka multimedialna jako przekaz wykorzystujący urządzenia takie jak komputer, aparat fotograficzny, kamerę, projektor.	- wyjaśnia pojęcie sztuki nowych mediów, - wymienia narzędzia stosowane do tworzenia sztuki multimedialnej - wie, że sztuka multimedialna to jednocześnie połączenie kilku form przekazu np. obrazu, dźwięku, słowa.	Komputer z projektorem: pokaz przekazu multimedialnego np. prezentacji multimedialnej (tekst, obraz, dźwięk)	1.2 3.1
81	Natura a sztuka przygotowanie projektu prezentacji multimedialnej na papierze lub wykonanie	Utrwalanie pojęć: - pojęcie sztuki nowych mediów, - sztuka multimedialna wykorzystująca urządzenia takie jak komputer, projektor, kamerę, aparat fotograficzny.	- wykonuje prezentację multimedialną z wykorzystaniem przekazu: obraz-tekst – dźwięk.	Do realizacji zadania wskazany jest komputer.	1.2 2.2 3.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	prezentacji multimedialnej: program Open OfficeImpress porównująca dzieła sztuki z dziełami natury I, II				
82	ZATRZYMANE W KADRZE - FOTOGRAFIA I, III	Wprowadzenie na podstawie omawianych dzieł: - fotografia jako dyscyplina sztuki, - rodzaje fotografii ze względu na funkcje: artystyczna, reportaż, naukowa, reklamowa, - fotomontaż,	- potrafi wymienić rodzaje fotografii ze względu na ich funkcje: artystyczna, reportaż, naukowa, reklamowa, - wie na czym polega wykonanie fotomontażu, - analizuje dzieła fotografii,	Aparat fotograficzny oraz pokaz różnych fotografii reklamowej, reportażowej, naukowej oraz mistrzów fotografii artystycznej: portal: www.historiasztuki.com.pl historia fotografii	1.2 3.1
83	Świat jest piękny Fotografia artystyczna, naukowa, reklamowa lub reportaż fotograficzny I, II, III	Utrwalanie pojęć: - rodzaje fotografii ze względu na funkcje: artystyczna, reportaż, naukowa, reklamowa, - fotografia jako dyscyplina sztuki.	- potrafi wymienić rodzaje fotografii ze względu na ich funkcje: artystyczna, reportaż, naukowa, reklamowa, - analizuje dzieła fotografii - wykonuje fotografie na zadany temat.	Pokaz fotografii dzieł natury(pejzaży, roślin, zwierząt) mającym różne funkcje, np. pejzaż jako fotografia artystyczna, reklamująca region, reportaż z wydarzenia lub pejzaż jako fotografia naukowa: kartografia, meteorologia.	1.2 2.1 3.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

84	RUCHOME OBRAZY CZYLI FILM I, III	Wprowadzenie na podstawie omawianych dzieł: - pojęcie filmu, - gatunki filmowe: animacja, dokument, filmy fabularne, - funkcje osób pracujących nad powstaniem filmu: reżyser, operator, charakteryzator, scenograf, kompozytor muzyki, - urządzenia do tworzenia filmów: kamera, komputer,	- omawia pojęcie filmu jako dzieła polegającego na sfotografowaniu obiektów i szybkim wyświetleniu zdjęć jednego po drugim, co daje wrażenie ruchu, - wymienia gatunki filmowe - nazywa i określa funkcje osób pracujących nad powstaniem filmu: reżyser, operator, charakteryzator, scenograf, kompozytor muzyki, - wymienia urządzenia do tworzenia filmów: kamera, komputer,	Obejrzenie krótkiego filmu animowanego nakręconego tradycyjnymi metodami np. filmu z wytwórni W.Disneya z XX wieku i filmu wykorzystującego technologię komputerową np. T. Beksiński <i>Katedra</i> lub inny film artysty	1.2 3.1
85	Filmik nakręcony telefonem komputerowym I, III	Utrwalenie pojęć: - pojęcie filmu, - gatunki filmowe, - funkcje osób pracujących nad powstaniem filmu, - urządzenia do tworzenia filmów..	- tworzy krótki film przy pomocy funkcji w telefonie komórkowym	Pokaz filmów wykonanych telefonem komórkowym (portal youtube).	1.2 3.1
86	SZTUKA KOMPUTEROWA I, II	Wprowadzenie pojęć: - funkcje, zastosowanie komputera i użytkowych programów graficznych, -komputer z różnorodnymi narzędziami jako urządzenie do tworzenia sztuki.	- zna funkcje i potrafi wskazać zastosowanie komputera i użytkowych programów graficznych, - wie, że komputer z różnorodnymi narzędziami może być urządzeniem służącym do tworzenia sztuki.	Grafiki komputerowe np. R. Horowitza, Z. Beksińskiego, druki użytkowe zaprojektowane przy pomocy programów graficznych.	1.2 3.1
87	Kartka okolicznościowa:	Utrwalenie pojęć: - funkcje, zastosowanie	- zna funkcje i potrafi wskazać zastosowanie komputera i użytkowych	Wskazany komputer. Darmowe, proste	1.2 2.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	życzenia na Dzień Mamy/Babci itp. I, II	komputera i użytkowych programów graficznych, -komputer z różnorodnymi narzędziami jako urządzenie do tworzenia sztuki.	programów graficznych, - wie, że komputer z różnorodnymi narzędziami może być urządzeniem służącym do tworzenia sztuki, - posługuje się komputerowymi programami graficznymi do tworzenia własnych projektów.	programy graficzne do pobrania z internetu: ArtRage, GIMP lub edytor grafiki Paint w pakiecie Windows.	2.2
88	Władca przestworzy fotomontaż I, II	Utrwalenie pojęć: - funkcje, zastosowanie komputera i użytkowych programów graficznych, -komputer z różnorodnymi narzędziami jako urządzenie do tworzenia sztuki.	- zna funkcje i potrafi wskazać zastosowanie komputera i użytkowych programów graficznych, - wie, że komputer z różnorodnymi narzędziami może być urządzeniem służącym do tworzenia sztuki, - posługuje się komputerowymi programami graficznymi do tworzenia fotomontażu.	Wskazany komputer. Darmowe, proste programy graficzne do pobrania z internetu: ArtRage, lub edytor grafiki Paint w pakiecie Windows.	1.2 2.1
89	MIEJSCA SPOTKAŃ ZE SZTUKĄ I, III	Wprowadzenie na podstawie omawianych dzieł: - miejsca spotkań ze sztuką: muzea, galerie, domy kultury, pracownie artystów, kościoły, parki, ulice, obiekty architektury, internet - wystawy i muzea interaktywne. - pojęcie sztuki ulicy, - sztuka w przestrzeni czyli sztuka przeobrażania krajobrazu, - sztuka w internecie.	-wymienia miejsca, w których można zobaczyć dzieła sztuki i samemu stworzyć pracę plastyczną: warsztaty w muzeach, domach kultury, pracowniach artystów - wie na czym polega interaktywność wystaw i muzeów - potrafi wskazać dzieła sztuki ulicy, - wie, że sztuka może powstawać w przestrzeni poprzez przeobrażanie krajobrazu, - potrafi wyszukiwać dzieła sztuki,	Fotografie lub wycieczka, podczas której uczniowie zobaczą dzieła sztuki ulicy(np. murale czyli malowidła na ścianach), odwiedzą interaktywną wystawę, krajobraz po przeobrażeniu go przez człowieka np. park z rzeźbami. Komputer z	1.1 1.2 3.1 3.2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

			muzea, galerie w internecie.	dostępem do Internetu.	
90	Projekt muralu na ścianę w pokoju II, III	Utrwalanie pojęć: - potrafi wskazać dzieła sztuki ulicy, - wie, że sztuka może powstawać w przestrzeni poprzez przeobrażanie krajobrazu.	- potrafi wskazać dzieła sztuki ulicy, - potrafi wyszukiwać dzieła sztuki, muzea, galerie w Internecie - wykonuje projekt muralu czyli malowidła na ścianie.	Fotografie przedstawiające malowidła na ścianach – murale.	2.1 2.2 3.1
91	Projekt formy przestrzennej na trawnik przed szkołą II, III	Utrwalanie pojęć: - wie, że sztuka może powstawać w przestrzeni poprzez przeobrażanie krajobrazu.	- potrafi wskazać dzieła sztuki ulicy, - wie, że sztuka może powstawać w przestrzeni poprzez przeobrażanie krajobrazu, - potrafi wyszukiwać dzieła sztuki, muzea, galerie w Internecie, - wykonuje projekt formy przestrzennej.	Fotografie przedstawiające formy przestrzenne ustawione w przestrzeni np. B. Hephworth, W. Hasiora.	2.1 2.2 3.1
92	Sztuka a krajobraz I, III	Utrwalanie pojęć: - wie, że sztuka może powstawać w przestrzeni poprzez przeobrażanie krajobrazu.	- potrafi wskazać dzieła sztuki ulicy, - wie, że sztuka może powstawać w przestrzeni poprzez przeobrażanie krajobrazu, - potrafi wyszukiwać dzieła sztuki, muzea, galerie w internecie.	Fotografie przedstawiające krajobraz przeobrażony przez człowieka, np. ogrody francuskie, sztuka ziemi (land-art).	1.2 3.1 3.2
93	Wizyta w muzeum lub galerii I	Wprowadzenie pojęć - miejsca spotkań ze sztuką: muzea, galerie, domy kultury, pracownie artystów, kościoły, obiekty architektoniczne, rzeźby,	-wymienia miejsca, w których można zobaczyć dzieła sztuki i samemu stworzyć pracę plastyczną (warsztaty w muzeach, domach kultury) - wie, że za pomocą sztuki można	Obiekty muzealne, rzeźby, obrazy, przedmioty codziennego użytku udostępnione podczas	1.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

		parki, ulice, internet Utrwalanie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, uczuć i emocji, - tematy w sztuce: portret, pejzaż, martwa natura, scena rodzajowa, scena religijna.	wyrazić różne treści, emocje i uczucia, -uświadamia sobie wpływ sztuki na człowieka,	wizyty w muzeum lub galerii.	
94	Moja przygoda w muzeum lub galerii praca plastyczna wykonana wybraną przez ucznia techniką będąca przedstawieniem wrażenia z wizyty. I, II	Utrwalenie pojęć: - sztuka jako czynnik rozwoju człowieka, wyrażania różnych treści, uczuć i emocji, - miejsca spotkań ze sztuką: muzea, galerie, domy kultury, pracownie artystów, kościoły, obiekty architektoniczne, rzeźby.	-uświadamia sobie jak sztuka wpływa na człowieka, -wie, że za pomocą sztuki można wyrazić różne emocje i uczucia, - wymienia miejsca, w których można zobaczyć dzieła sztuki i samemu stworzyć pracę plastyczną , -analizuje dzieła sztuki i natury, - wykonuje pracę plastyczną będącą zapisem wrażeń z wizyty w placówce kultury.	Obiekty, eksponaty, rzeźby, obrazy, przedmioty codziennego użytku udostępnione podczas wizyty w muzeum lub galerii.	1.1 2.1
95	Przygotowanie wystawy prac plastycznych uczniów klasy szóstej w szkole/placówce kultury/innym miejscu. I	Kształtowanie postaw: - gotowość do uczestnictwa w kulturze, -umiejętność pracy zespołowej - szacunek dla innych ludzi, - ciekawość poznawcza, kreatywność, odpowiedzialnością, - poczucie własnej wartości.	- prezentuje postawę gotowości do uczestnictwa w kulturze, -wykazuje się umiejętnością pracy zespołowej - ma szacunek dla innych ludzi, - wykazuje się ciekawością poznawczą, kreatywnością, odpowiedzialnością - posiada poczucie własnej wartości.	Fotografie przedstawiające aranżacje wystaw w galeriach, muzeach. Prace plastyczne uczniów zgromadzone podczas roku szkolnego.	1.1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

W zakresie postaw po zakończeniu edukacji plastycznej w szkole podstawowej uczeń:

- wykazuje się kreatywnością i twórczym myśleniem;
- wykazuje się ciekawością poznawczą, wytrwałością;
- prezentuje postawę poszanowania tradycji i kultury własnego narodu oraz innych kultur i tradycji;
- dokonuje wartościowania estetycznego;
- czynnie uczestniczy w kulturze;
- umiejętnie planuje i organizuje własne działania;
- współpracuje podczas działań zespołowych;

Lekcje plastyki z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Zajęcia plastyczne z uczniem zdolnym
Jednym z ważniejszych działań wspierających ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych podczas lekcji plastyki jest indywidualizacja. Należy dostosować formy i metody pracy z uczniem do jego możliwości percepcyjnych. Treści kształcenia można realizować na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych. Należy jednak wówczas wskazywać uczniowi możliwości osiągnięcia wyższego poziomu wymagań i wspomóc go w tych dążeniach. Oceniając pracę ucznia o specyficznych potrzebach edukacyjnych nauczyciel powinien doceniać wysiłek włożony w pokonywanie trudności. Nauczyciel powinien wspierać i motywować ucznia w taki sposób, aby wiedział, że zawsze może on poprawić swoje osiągnięcia.	Kształcenie utalentowanych plastycznie dzieci polega na obserwacji i motywowaniu ich do kreatywnego rozwiązywania zagadnień plastycznych, a także do ćwiczenia umiejętności manualnych. Należy rozwijać wyobraźnię i twórcze myślenie oraz wrażliwość. Publiczna prezentacja własnych dokonań plastycznych w postaci wystaw szkolnych i pozaszkolnych oraz udział w wydarzeniach artystycznych czy konkursach plastycznych są niezbędnym elementem motywującym uczniów uzdolnionych plastycznie. Uczniowie uzdolnieni plastycznie chętnie podejmują zadania i ćwiczenia dodatkowe. Nauczyciel powinien wskazywać tematy ćwiczeń, a także angażować uczniów do udziału w konkursach artystycznych.

5. KRYTERIA OCENIANIA I METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW.

W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, zaleca się stosowanie kryteriów, jakimi należy kierować się oceniając wiedzę i umiejętności uczniów z plastyki:

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„§ 7. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć”

Ocena powinna uwzględniać przede wszystkim stosunek ucznia do przedmiotu, wysiłek wkładany w realizację wymagań oraz zaangażowanie ucznia w uczestnictwo w kulturze. Uzdolnienia plastyczne ucznia nie są podstawowym kryterium oceniania.

Oceniając postępy uczniów należy uwzględnić potencjalne umiejętności plastyczne uczniów w przedziale wiekowym 9/10 - 11/12 lat

Ocenianie bezwzględnie powinno być systematyczne, gdyż ocena jest ważną informacją dla ucznia, Ocena bieżąca odgrywa istotną rolę w procesie edukacyjnym, gdyż uczeń otrzymuje potwierdzenie tego, co poprawnie wykonał, oraz wskazówki, powinien nad czym jeszcze powinien popracować. Należy eksponować w niej osiągnięcia ucznia. Często jest także jednym z elementów motywujących ucznia do pracy.

Uczniowie oraz rodzice powinni być poinformowani o kryteriach oceniania, które szkoły zamieszczają w Wewnętrznych Systemach Oceniania. Kryteria oceniania muszą być zrozumiałe oraz dostępne dla wszystkich uczniów oraz ich rodziców.

Należy przekazać informacje, co będzie podlegało ocenie i w jaki sposób ocenianie będzie prowadzone.

Ocena stopnia opanowania treści nauczania jest złożonym procesem. Wymaga indywidualnej analizy możliwości każdego ucznia. Nauczyciel, dokonując oceny, powinien zwrócić uwagę na:

- 1) stopień opanowania treści nauczania,
- 2) zaangażowanie, wkład pracy ucznia w wykonywane ćwiczenia i zadania,
- 3) poszukiwanie własnych rozwiązań,
- 4) posługiwanie się przez ucznia podstawowymi pojęciami z zakresu sztuk wizualnych,
- 5) wykorzystanie posiadanej wiedzy w praktycznym działaniu,
- 6) wykonywanie zadań za pomocą adekwatnych środków wyrazu plastycznego
- 7) postawę ucznia wobec tradycji i zabytków w swoim środowisku lokalnym i regionalnym
- 8) korzystanie z przekazów medialnych oraz stosowanie ich wytworów w działalności twórczej,
- 9) znajomość zastosowania technologii informacyjno - komunikacyjnej do poszerzania wiedzy i umiejętności z plastyki
- 10) umiejętność współpracy w grupie,
- 11) przygotowanie ucznia do zajęć,
- 12) samodzielną uczniowską propozycję poszerzenia wiadomości i umiejętności: dodatkowa, własna aktywność plastyczna, udział w konkursach, i działaniach plastycznych, recenzje z wystaw, prezentacje itp
- 13) uczestnictwo w życiu kulturalnym szkoły, regionu, np. udział w imprezach artystycznych, wystawach.

Kryteria oceniania wiedzy i umiejętności z poszczególnych grup tematów zawartych w programie:

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Grupa tematów	Wymagania podstawowe konieczne – 2 i podstawowe - 3	Wymagania ponadpodstawowe rozszerzające – 4 i dopełniające - 5
JĘZYK SZTUKI	- wymienia i wskazuje w dziełach sztuki poszczególne elementy języka sztuki: kompozycję, linie, barwy, układ przestrzenny, światłocień, bryły, fakturę; - posługuje się elementami języka sztuki : kompozycją, linią, barwną, układami przestrzennymi, światłem, bryłami, fakturą we własnych pracach plastycznych;	- wymienia , wskazuje i stosuje w opisach dzieł sztuki poszczególne elementy języka sztuki: kompozycję, linie, barwy, układ przestrzenny, światłocień, bryły, fakturę; - posługuje się elementami języka sztuki : kompozycją, linią, barwną, układami przestrzennymi, światłem, bryłą, fakturą we własnych pracach plastycznych, w celu osiągnięcia zamierzonych efektów;
DZIEDZINY SZTUK WIZUALNYCH	- wyjaśnia pojęcia: <i>architektura, rzeźba, malarstwo, grafika, rysunek</i>; - potrafi wymienić zabytki sztuki w swoim regionie; - zna materiały budowlane i rzeźbiarskie, techniki malarskie, graficzne i rysunkowe; - omawia dzieło sztuki odnajdując w nim poszczególne elementy formy dzieła: kompozycję, linie, plamy barwne, perspektywę, światłocień, bryły, fakturę; - wykonuje prace plastyczne z zakresu dziedzin sztuk wizualnych; - wyraża opinie na temat oglądanych dzieł;	- rozpoznaje na fotografiach charakterystyczne cechy architektury, rzeźby, malarstwa, grafiki, rysunku różnych epok i stylów; - potrafi odczytać przekaz dzieła sztuki: elementy języka sztuki oraz tematy przedstawień - odczytuje emocje zawarte przez artystę w dziele sztuki; - opisuje dzieło sztuki; - wykonuje prace plastyczne z zakresu dziedzin sztuk wizualnych stosując różne techniki i narzędzia, w tym fotografię i komputerowe programy graficzne;
INSPIRACJE	- wyjaśnia pojęcie <i>inspiracja, inspirować się</i>; - wie, że można w twórczości plastycznej inspirować się naturą, innymi dziełami sztuki, muzyką, filmem, literaturą, przedstawieniem	twórczo inspirować się we własnych pracach plastycznych naturą, innymi dziełami sztuki, muzyką, filmem, literaturą, przedstawieniem teatralnym;

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	teatralnym; • wykonuje prace plastyczne inspirowane naturą, innymi dziełami sztuki, muzyką, filmem, literaturą, przedstawieniem teatralnym;	• poszukuje własnych form wypowiedzi wizualnej także stosując narzędzia medialne: fotografię, film, komputer;
PROJEKTOWANIE	• definiuje projektowanie jako tworzenie wyglądu przedmiotów; • wymienia formy wypowiedzi wizualnej grafiki użytkowej – plakat, znak graficzny, okładki książek, czasopism, płyt cd; • potrafi podać definicję i przykłady znaków plastycznych (logo); • wie w jaki sposób stosuje się grafikę komputerową w projektowaniu użytkowym; • potrafi wytłumaczyć pojęcie <i>wzornictwo przemysłowe</i>; • tworzy projekty grafiki użytkowej i form użytkowych,	• wyjaśnia rolę obrazu i tekstu w grafice użytkowej; • potrafi wyjaśnić podstawowe zasady nowoczesnego wzornictwa przemysłowego: funkcjonalność i estetyka; • wykonuje określony projekt znaku plastycznego (logo) stosując komputerowy program graficzny; • projektuje plakat reklamujący: akcję społeczną, film, koncert muzyczny, produkt konsumpcyjny; • tworzy własne projekty grafiki użytkowej, także posługując się komputerowymi programami graficznymi; • projektuje elementy współczesnego ubioru,; • projektuje formy użytkowe;
MEDIA W SZTUCE	• potrafi wymienić użytkowe funkcje fotografii : reklama, dokumentacja wydarzeń, ludzi, krajobrazów, przedmiotów; • wymienia gatunki filmowe; • Potrafi wymienić przykłady zastosowania komputera w plastyce: możliwości popularyzacji sztuki, edukacji artystycznej , tworzenia projektów i prac plastycznych przy pomocy komputerowych programów	• analizuje formę i treść dzieła sztuki fotograficznej • nazywa osoby pracujące nad powstaniem filmu i określa ich rolę: reżyser, aktorzy, scenograf, charakteryzator, kostiumolog, operator kamery, fotografik, itd); • potrafi twórczo wykorzystać możliwości fotografii, filmu oraz komputera z jego narzędziami we własnych działaniach artystycznych;

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

	graficznych, programów do tworzenia prezentacji multimedialnych; wykonuje proste zadania korzystając z fotografii, filmu oraz komputera z jego narzędziami;	
SZTUKA LUDOWA	- potrafi wyjaśnić pojęcie <i>sztuka ludowa</i>; - potrafi rozpoznać dzieło sztuki ludowej; - wskazuje przykłady sztuki ludowej swojego regionu; - wykonuje prace plastyczne inspirowane sztuką ludową ;	- wskazuje dziedziny sztuki ludowej (rzeźba w drewnie, malarstwo na szkle, wycinanki, hafciarstwo); - wymienia przykłady sztuki ludowej swojego regionu i innych rejonów Polski; - projektuje różne formy i druki użytkowe uwzględniając w projekcie inspiracje motywami sztuki ludowej;
MIEJSCA SPOTKAŃ ZE SZTUKĄ	- wymienia miejsca spotkań ze sztuką: muzea, galerie, domy kultury, pracownie artystów, kościoły, parki, ulice, obiekty architektury, internet - wie, gdzie znajdują się najważniejsze muzea jego miasta lub regionu; - projektuje i konstruuje formy w przestrzeni;	- potrafi wyjaśnić na czym polega interaktywność wystaw i muzeów; - wyjaśnia pojęcie sztuki ulicy; - potrafi wyjaśnić na czym polega sztuka w przestrzeni czyli sztuka przeobrażania krajobrazu; - odwiedza muzea i galerie; - projektuje i aranżuje formy przestrzenne i ich układ;
Proponowane kryteria oceny celującej i niedostatecznej ocena celująca- 6		
-1		ocena niedostateczna
Uczeń		Uczeń

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- w pełni przyswoił treści programu nauczania, - aktywnie uczestniczy w lekcji, - samodzielnie zdobywa wiedzę wykorzystując różne media, - posiada umiejętność opisu dzieła sztuki wraz z elementami własnej interpretacji, - twórczo, oryginalnie, starannie wykonuje ćwiczenia plastyczne, - biegle posługuje się technikami plastycznymi - stosuje media: fotografię, komputerowe programy graficzne we własnych pracach - potrafi pracować w zespole zadaniowym, - wykonuje zadania i ćwiczenia ponadprogramowe, - rozwija swoje zainteresowania i umiejętności poprzez uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i w konkursach plastycznych, - prezentuje swoją twórczość w klasie, szkole.	- nie opanował treści programu nauczania, - prezentuje bierny udział w lekcji - nie przygotowuje się do lekcji, - nie wykonuje ćwiczeń plastycznych.
---	---

6.EWALUACJA PROGRAMU.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ankieta ewaluacyjna:

1. Czy tematy lekcji są Twoim zdaniem ciekawe ? tak nie nie wiem

2. Czy rozumiesz omawiane na lekcjach zagadnienia? tak nie nie wiem

3. Czy podobają Ci się sposoby prowadzenia lekcji? tak nie nie wiem

4. Jakie tematy ćwiczeń plastycznych podobały Ci się najbardziej.....

.....

.....

.....

.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bibliografia:

1. Arnheim R. (2004). *Sztuka i percepcja wzrokowa. Psychologia twórczego oka*. Gdańsk: Wydawnictwo Słowo/Obraz Terytoria
2. Gardner H. *Inteligencje wielorakie nowe horyzonty w teorii i praktyce*, LAURUM 2009
3. Karolak W. [*Warsztaty twórcze - Warsztaty artystyczne*](#), Wydawnictwo Jedność, Kielce 2005
4. Karolak W. [*Mandale, Twoje Mandale*](#), Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź 2004
5. Karolak W. [*SZTUKA jako ZABAWA, ZABAWA jako SZTUKA*](#), CODN Warszawa 1996
6. Limont W. *Analiza wybranych mechanizmów wyobraźni twórczej. Badania eksperymentalne*, Toruń: Wydawnictwo U M K 1996
7. Limont, W. *Synektyka a zdolności twórcze. Eksperymentalne badania stymulowania rozwoju zdolności twórczych z wykorzystaniem aktywności plastycznej*, Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 1994
8. Popek S. (1999). *Barwy i psychika. Percepcja, ekspresja, projekcja*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie- Skłodowskiej.
9. Rzepińska M. (1989). *Historia koloru w dziejach malarstwa europejskiego*. Warszawa: Wydawnictwo Arkady
10. Szmidt K. J. *Pedagogika twórczości*, Gdańskie Towarzystwo Psychologiczne, Sopot 2005
11. Wojnar I. *Teoria wychowania estetycznego* (1976, wydanie 3. 1984),
12. de Rynck P. *Jak czytać malarstwo. Rozwiązywanie zagadek, rozumienie i smakowanie dzieł dawnych mistrzów*, Universitas, Kraków 2005

Strony internetowe:

www.scholaris.pl

www.historiasztuki.com.pl

www.pinakoteka.zascianek.com.pl

<http://library.thinkquest.org/20868/pol/aaa/text2.htm> Oracle Think Qest EDUCATION FOUNDATION

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
tel. 22 345 37 00
fax 22 345 37 70

www.ore.edu.pl

Program nagrodzony w konkursie na programy nauczania organizowanym w projekcie „Wdrożenie podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół ze szczególnym uwzględnieniem II i IV etapu edukacyjnego” współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego